

NUORISOTYÖN HOUKUTTAVUUS RIPPIKOULUN
JÄLKEEN ROIHUVUOREN SEURAKUNNASSA

Henri Isokuorti,
Matti Rintamäki ja
Tommi Heinimo
Opinnäytetyö, kevät 2014
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Diakoninen sosiaalialan
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) –diakoni

TIIVISTELMÄ

Heinimo, Tommi; Isokuorti, Henri & Rintamäki, Matti. Nuorisotyön houkuttavuus rippikoulun jälkeen Roihuvuoren seurakunnassa. Helsinki, kevät 2014, 73 sivua, yksi liite.

Diakonia-ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma, diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + diakonin virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tarkoituksena on auttaa Roihuvuoren seurakuntaa kehittämään heidän nuorisotoimintaansa. Kehittämisen tarkoituksena on saada mahdollisimman moni nuori osallistumaan seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen. Työn tehtävänä on selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat nuorten osallistumiseen rippikoulun jälkeiseen seurakunnan toimintaan, minkälaiseen toimintaan nuoret haluaisivat osallistua sekä miksi jotkut rippikoulun käyneet nuoret eivät osallistu seurakunnan nuorisotoimintaan lainkaan. Näihin kysymyksiin pyritään vastaamaan kvantitatiivisen kyselytutkimuksen avulla, joka kohdennettiin Roihuvuoren seurakunnassa vuonna 2013 rippikoulun käyneille nuorille.

Kysely toteutettiin vuoden 2013 syys- ja lokakuussa. Suurimmalle osalle rippikoulun käyneistä kysely toteutettiin konfirmaation yhteydessä, jolloin kaikki kyseisessä ryhmässä rippikoulun käyneet olivat paikalla. Kahdelle rippikoulu-ryhmälle, joiden konfirmaatio oli ollut aiemmin vuonna 2013, kysely toteutettiin verkossa. 170 nuoresta, joille kysely osoitettiin, vastasi 134. Näin ollen vastausprosentti oli 79. Vastaukset taulukoimme ja analysoimme Excel -ohjelman avulla. Avoimen kysymyksen vastaukset kokosimme ja analysoimme käsin.

Tutkimuksen tulosten mukaan nuorten osallistumiseen vaikuttivat eniten rippikoulu, kaverit ja isokset. Ne nuoret, jotka eivät osallistuneet toimintaan rippikoulun jälkeen, ilmaisivat syyksi muut harrastukset sekä kiinnostuksen puutteen toimintaa kohtaan. Nuoret toivoivat vapaamuotoista toimintaa entistä enemmän ja ilmaisivat, etteivät halua liikaa sitoutumista vaativaa toimintaa.

Asiasanat: rippikoulu, nuori, seurakunnan nuorisotyö, Roihuvuoren seurakunta, kvantitatiivinen tutkimus.

ABSTRACT

Heinimo, Tommi; Isokuortti, Henri and Rintamäki, Matti. The attractiveness of youth work after confirmation school in the congregation of Roihuvuori. Helsinki, Spring 2014, 73 p., 1 appendices.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Diaconal Social Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The aim of this study was to help the congregation of Roihuvuori develop their youth work. The object in our development process is to get as many young people as possible to attend the youth activity offered by the congregation of Roihuvuori. The purpose of this study is to find out what influences young people to attend the youth activity after the confirmation camp, and what kind of activity they would want to attend. The answers to these questions were given with a quantitative questionnaire that was carried out in the congregation of Roihuvuori to the young people that had attended their confirmation school in 2013.

The questionnaire was carried out in September and October. For the majority of the young people the questionnaire was carried out at their confirmation ceremony, at which all of the youngsters that had attended the confirmation school were present. To two confirmation school groups, whose confirmation school had taken place earlier in 2013, the questionnaire was carried out online. In total we got 134 responses out of 170 young people. Our questionnaire's response rate was 79 %.

The results showed that what influenced the young people the most to attend the youth activity was the confirmation school itself, the friends of the young people, and the young volunteer workers at the confirmation schools. For those young people that had not attended the youth activity of the congregation of Roihuvuori, the main reasons for their absence were their other hobbies and a lack of interest towards the youth activity. The young people wanted for the activity to be more consensual and expressed, that they do not wish to attend activities that require too much commitment from their part.

Keywords: confirmation school, young, church youth work, young people's attitudes, quantitative research.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 NUORUUS.....	8
2.1 Nuoruus ja nuoren kehitys.....	8
2.2 Nuorten asenteet seurakuntaa kohtaan	9
2.4 Nuorten vapaa-aika	16
3 NUORET JA EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO	19
3.1 Suomen evankelis-luterilainen kirkko	19
3.2 Nuorten seurakunta ja seurakuntayhteys	19
3.3 Nuorisotyö evankelis-luterilaisessa kirkossa	20
3.4 Aikaisemmat tutkimukset.....	21
4 ROIHUVUOREN SEURAKUNTA.....	24
4.1 Kuvaus roihuvuoren seurakunnasta	24
4.2 Nuorten seurakuntatoiminta	25
4.2.1 Rippikoulu	25
4.2.2 Isostoiminta.....	27
4.2.3 Seurakunnan nuortenillat.....	28
4.2.4 Nuorisotyö kouluissa.....	29
5 TUTKIMUSASETELMA	31
5.1 Tutkimuksen aihe ja toteuttaminen.....	31
5.2 Kyselylomake	32
5.3 Aineiston keruu ja analysointi	35
5.4 Aineiston keruun luotettavuus	38
6 TUTKIMUSTULOKSET	41
6.1 Nuorten syyt seurakunnan toimintaan osallistumiseen.....	41
6.2 Nuorten syyt seurakunnan toimintaan osallistumattomuuteen	45
6.3 Nuorten kokemukset ja toiveet toimintaa kohtaan	48
7 POHDINTA	51
7.1 Loppupäätelmät.....	51

7.2 Kehitysehdotukset	54
7.3 Tutkimuksen luotettavuus	56
7.4 Opinnäytetyöprosessi ja ammatillinen kasvu	59
LÄHTEET	61
LIITE 1: Kyselylomake	66

1 JOHDANTO

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja sen asema on yhteiskunnassamme jatkuvan tarkkailun ja keskustelun aiheena. Myös nuorten pahoinvointi ja syrjäytyminen ovat herättäneet viime aikoina paljon keskustelua. Siksi on mielestämme hyvä suunnata katse seurakuntien rippikoulutyöhön ja kirkon tekemään nuorisotyöhön. Olisi arvokasta luoda nuorille mahdollisimman turvallinen ja hyvä kasvuympäristö. Rippikoulu ja seurakuntien tekemä nuorisotyö voivat tulevaisuudessa olla avainasemassa nuorten tavoittamisessa ja heidän hyvinvointiinsa vaikuttamisessa.

Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuului vuoden 2012 lopussa 76,4 % suomalaisista. Tästä huolimatta noin 85,7 % suomalaisista 15-vuotiaista kävi rippikoulun vuonna 2012. Sekä kirkkoon kuuluvien että rippikoulun käyneiden määrä on selvästi laskenut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Rippikoulun käyneiden määrä on prosentuaalisesti suurempi kuin kirkkoon kuuluvien määrä. (Suomen ev.lut.kirkko 2013.) Näyttää siltä, että kirkko tavoittaa rippikouluikäisiä laajemmin kuin muita ikäluokkia. On siis syytä tutkia, mitkä asiat rippikoulu- ja nuorisotyössä todella vaikuttavat nuoriin ja mitä niissä voitaisiin kehittää.

Työmme tarkoituksena on selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat nuorten osallistumiseen rippikoulun jälkeiseen seurakunnan toimintaan, minkälaiseen toimintaan nuoret haluaisivat osallistua sekä miksi jotkut rippikoulun käyneet nuoret eivät osallistu seurakunnan nuorisotoimintaan lainkaan. Opinnäytetyömme on tehty Roihuvuoren seurakunnan toimeksiannosta. Haluamme saada tietoa etenkin niiden nuorten kokemuksista, jotka syystä tai toisesta eivät halua osallistua seurakunnan toimintaan, vaikka ovat käyneet rippikoulun. Näin pyrimme saamaan kattavan kuvan Roihuvuoren seurakunnan rippikoulun käyneiden nuorten ajatuksista, kiinnostuksesta ja motivaatiosta seurakunnan nuorten toimintaan osallistumisen suhteen.

Opinnäytetyömme tutkimuksen tuloksista voi olla hyötyä valtakunnallisesti eri seurakunnille. Suoranaisesti opinnäytetyömme palvelee Roihuvuoren seura-

kunnan nuorisotyötä, joka pystyy tutkimustulostemme perusteella tarvittaessa kehittämään toimintaansa siten, että mahdollisimman moni seurakunnan alueen nuori osallistuisi siihen. Tämänkaltaista tutkimusta ei ole Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyössä aiemmin tehty.

Työmme keskeisiä käsitteitä ovat nuori, rippikoulu, kirkon nuorisotyö sekä nuorten osallistuminen kirkon toimintaan rippikoulun jälkeen. Keskeisin käsite työsämme on rippikoulun käyneen osallistuminen kirkon toimintaan.

2 NUORUUS

2.1 Nuoruus ja nuoren kehitys

Nuoruus on aikakausi, jonka aikana ihminen irtautuu vanhemmistaan ja alkaa itsenäistyä. Usein nuoruus ymmärretään käsittävän aikavälin noin 12-vuotiaasta jopa 24-vuotiaaksi asti. (Väestöliitto 2013.) Tämä määritelmä on vain suuntaa antava, sillä jokaisen ihmisen psyykkinen ja fyysinen kehitys on omanlaistaan ja tapahtuu eri aikoina. Nuoruus voidaan jakaa kolmeen osaan: varhaisnuoruuteen, varsinaiseen nuoruuteen sekä jälkinuoruuteen. Yksi nuoruuden tärkeimmistä kehitystehtävistä on itsenäisyyden opettelu. Nuori alkaa irtautua vanhemmistaan ja opetella huolehtimaan itsestään. Toinen tärkeä kehitystehtävä on oman fyysisen minuuden muuttuminen. Nuoruuteen kuuluu puberteetin myötä myös oman ruumiin ja seksuaalisuuden kehittyminen sekä sen jäsentäminen ja hyväksyminen. (Väestöliitto 2013.)

Nykyään lapsuuden ja nuoruuden välinen raja on häilyvä. Yhä nuoremmat lapset kokevat olevansa nuoria ja jo 12-vuotiaista enemmistö ei pidä enää itseään lapsena. Nuoruuteen pyrkivät sekä lapset ennenaikaisesti että aikuiset takautuvasti. Nuoruus nähdään nykyään eräänlaisena ideaalisena elämänvaiheena. (Tähkää ym. 2012, 7–9.)

Kysyttäessä nuorilta, milloin he ovat aikuisia ja mikä erottaa nuoren ja aikuisen toisistaan, ovat vastaukset olleet hajanaisia. Yleisesti nuoret pitävät 18 vuoden rajapyykkiä merkittävänä askeleena aikuisuuteen, mutta vain viidesosa nuorista kokee olevansa aikuinen täytettyään 18 vuotta. Nuorten mielestä henkilö on aikuinen silloin, kun hän elättää ja huolehtii itsestään itsenäisesti. Heidän mielestään nuoruuden ja aikuisuuden erottavat toisistaan juuri vastuullisuus, vastuun ottaminen ja itsenäisyys. (Tähkää ym. 2012, 10–11.)

Yleensä 15-vuotiaan rippikoulun käyneen nuoren kehitys on siinä vaiheessa, että suurimmat, erityisesti biologiset myrskyt ovat jo takana. Nuori kuitenkin luo tarkemmin omaa identiteettiään ja irtautuu yhä tietoisemmin omista vanhemmisistaan. Tähän ikään kuuluu myös mielipiteiden ja asenteiden nopeakin vaihtuminen sekä nopea ja impulsiivinen innostuminen erilaisista asioista. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2009.)

Johtuen työmme kohderyhmästä, puhuttaessa nuoresta tai nuorista tarkoitamme varsinaisen nuoruuden ryhmään kuuluvia, eli 14–17-vuotiaita nuoria. Mikäli erikseen ei mainita, on nuori työssämme juuri rippikouluun menevä tai sen lähimenneisyydessä käynyt nuori, jonka asennetta kirkkoa ja seurakuntaa kohtaan tutkimme.

2.2 Nuorten asenteet seurakuntaa kohtaan

Kirkon kasvatus- ja nuorisotyössä halutaan edelleen suojata lapsia ja nuoria liian varhaiselta aikuistumiselta, minkä kirkko näkee ihmisen parhaaksi. Seurakunnan lapsi- ja nuorisotyön perusideana on, että kaikki alle 18-vuotiaat ovat yhä lapsia. Nuorille tulisi taata mahdollisimman turvallinen kasvutie kohti aikuisuutta ja sen tuomia haasteita. Tämä on kuitenkin ristiriidassa sen kanssa, mitä lapset ja nuoret itse ajattelevat nuoruudesta ja aikuisuudesta. Lapset ja nuoret ovat hyvin tietoisia omasta iästään ja siitä, mitä se tarkoittaa. (Tähkää ym. 2012, 8.)

Sari Sankari (1997, 28–38) haastatteli 92 lukion 2.-luokkalaista liittyen heidän ajatuksiinsa uskosta ja kirkosta. Haastattelutilanteet olivat luonteeltaan lyhennettyjä teemahaastatteluja. Kun kysyttiin, mikä on vaikuttanut eniten nuorten ajatuksiin Jumalasta, 92 nuoresta 40 vastasi rippikoulu. Sankari toteaa, että vaikka vanhemmat saivatkin enemmän mainintoja, puhuttiin rippikoulusta huomattavasti mieluummin ja tunteikkaammin. Yleisesti kuitenkin nuoret pitivät merkittävimpänä uskonnollisena vaikuttajanaan kotia seurakunnan tai rippikoulun sijaan.

Kati Niemelä (2007, 79–89) on tutkinut nuorten asenteita kristinuskoon ja Jumalaan. Hänen mukaansa nuorten asenteet kirkkoa kohtaan paranevat merkittävästi rippikoulun aikana, mutta viisi vuotta rippikoulun jälkeen asenteet ovat heikentyneet, joskin ne ovat edelleen positiivisempia kuin ennen rippikouluun menoa.

Rippikoulu ja sen jälkeinen isostoiminta ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotoiminnan suurimmat toimintamuodot ja vetävät eniten nuoria puoleensa. Suhtautuminen kirkon toimintaan on huipussaan heti rippikoulun jälkeen ja silloin saatetaan niin sanotusti kokea hetken huumaa. Rippikoulussa koettu hyvä olo vaikuttaa suuresti myös nuorten asenteisiin ja arvoihin, etenkin kun puhutaan suhtautumisesta kirkkoon ja seurakuntaan. Tutkimusten valossa voidaan todeta, että rippikoulun jälkeen nuorilta kysyttäessä heidän asenteestaan kirkkoa ja kristinuskoa kohtaan, merkittävä osa kokee asenteensa muuttuneen parempaan suuntaan. (Niemelä 2007, 79.) Viisi vuotta rippikoulun jälkeen saman ryhmän suhtautuminen ja asenteet ovat laskeneet rippikoulua seuranneesta ajasta, mutta ne ovat silti positiivisemmat kuin silloin, kun vastaajat olivat vasta aloittamassa rippikouluun. Voidaan siis arvioida, että rippikoulu tekee hyvää kirkon imagolle sillä asenteet kirkkoa kohtaan ovat selkeästi paremmat rippikoulun jälkeen kuin ennen rippikouluun. (Niemelä 2007, 80–81.)

Niemelä (2007, 80–85) on myös tutkinut nuorten uskoa perinteisiin kristinuskon opetuksiin ja uskomuksiin. Niemelä toteaa, että heti rippikoulun jälkeen nuorten suhtautuminen uskonasioihin on ollut positiivisempaa kuin aikaisemmin. Rippikoulun jälkeen kuitenkin kriittisyys rippikoulussa opetettuja uskomuksia ja kristinuskon keskeisiä oppeja kohtaan on noussut merkittävästi ja oppiin suhtaudutaan lähes samalla tavalla kuin ennen rippikouluun. Vaikka rippikoulun jälkeen uskonasioihin suhtaudutaankin positiivisemmin, lisääntyy samalla kriittinen ajattelu kristinuskon oppeja kohtaan. Poikkeuksena oli kysymys Jeesuksen opetuksen soveltumisesta nykypäivään. Tämän kysymyksen vastaus ei Niemelän tutkimuksessa muuttunut paljontaan rippikoulun jälkeisenä aikana. Tämä selittää hyvin sen, että asenteet ovat vielä viisi vuotta rippikoulun jälkeen positiiviset,

vaikka opetukseen ja uskomuksiin ei välttämättä niin moni enää tuolloin usko-kaan. Nuorille Jumala on yhä edelleen rakastava, anteeksiantava, turvallinen ja huolehtiva.

Nuori kaipaa yhteyttä. Jos jossain kokoontuu paljon nuoria, vetää se yhä enemmän nuoria paikalle. Yhteys seurakuntaan on nuorelle samaan aikaan sekä fyysinen että henkinen kokemus. Nuorelle on tärkeää saada oleskella rauhassa, selvitellä omia ajatuksiaan, keskustella ja hiljentyä yhdessä toisten nuorten kanssa. Tällaista yhteisöllisyyttä ei välttämättä koulutusmuotoinen isokou- lutus pysty tarjoamaan. Tarpeisiin voisivat vastata paremmin esimerkiksi nuor- tenillat, joihin nuori saisi tulla vain oleskelemaan ja viettämään aikaa yhdessä muiden nuorten kanssa, sekä elämään omaa seurakuntayhteyttään. (Paananen 2005, 109–113.)

2.3 Nuorten arvot ja asenteet

Ikätoverit ovat merkittävä osa nuoruutta ja nuoruuden kehitystä. Keskimäärin Helsingissä asuvalla nuorella on noin kolme hänen hyväksi ystäväksi luokitte- lemaansa henkilöä. Vain hyvin harva helsinkiläinen kokee, ettei hänellä olisi yhtään hyvää ystävää. Ystävien määrä vaikuttaa keskeisesti nuorten onnellisuu- teen. Nuoret, jotka kokevat, että heillä on hyviä ystäviä riittävästi, kokevat yleensä myös olevansa onnellisia. Nuorelle on normaalia hakea ikätovereiltaan tukea irtautumiseen vanhemmista ja ystävät voivatkin aika-ajoin olla nuorelle jopa perheeseen verrattava yksikkö. Nuori tukeutuu ongelmissaan ystäviinsä ja hakee ystäviltään ymmärrystä, koska se tuntuu luonnollisemmalta kuin turvau- tuminen vanhempiin, joiden hoivasta nuori pyrkii eroon. Nuoret saavat toisiltaan vertaistukea sekä palautetta siitä, millaisia muut nuoret ovat. (Nyholm 2012, 69–71.)

Nuorten ihmissuhteita ovat tutkineet mm. Myllyniemi (2012) ja Nyholm (2012). Myllyniemen mukaan 15–29 vuotiaista nuorista suurin osa kokee ystäväpiirin läheisemmäksi kuin esimerkiksi suvun. Ainoastaan perhe koetaan läheisem-

mäksi kuin ystäväpiiri. Nuorten eniten käyttämät nettiyhteisöt tai uskonnolliset yhteisöt eivät ole nuorille kovinkaan tärkeitä. Vuonna 2012 vajaa kolmannes nuorista tunsu kuuluvansa kiinteästi tai melko kiinteästi eniten käyttämäänsä nettiyhteisöön. Vastaavasti 28 prosenttia koki kuuluvansa johonkin uskonnolliseen yhteisöön kiinteästi tai melko kiinteästi. (Myllyniemi 2012a, 35.)

Kun nuorilta kysyttiin vuonna 2008 elämän tärkeimpiä asioita, nousivat sosiaaliset suhteet tärkeimmäksi. Esimerkiksi perheen ja ystävien kanssa vietetty aika koettiin erityisen tärkeäksi elämässä. Noin 90 % nuorista kokee, että heillä on vähintään yksi ystävä, jonka kanssa hän voi jakaa mitä tahansa. Peruskoulussa opiskelevista nuorista lähes puolella on kaksi tai useampi hyväksi ystäväksi koettua henkilöä. Sellaisten nuorten määrä, jotka kokevat, ettei heillä ole yhtään ystävää, on vähentynyt jonkin verran 2000-luvulla. Ystävyysuhteiden määrä todennäköisemmin vähenee kuin kasvaa aikuistuesssa. Sosiaaliisiin suhteisiin käytetty aika on suurimmillaan 15–24 vuoden ikäisillä. Sosiaaliset suhteet, erityisesti ystävyysuhteet ovat nuorille paikoin jopa yhtä tärkeitä kuin ydinperhe. Tämä on myös linjassa sen kanssa, miten tärkeäksi nuoret määrittelevät ystävyiden ja mikä merkitys kavereilla ja ystävyydellä on nuoren kehityksessä. (Kuussaari, Pietikäinen & Puhakka 2010, 48–49.)

15–19-vuotiaat nuoret tapaavat ystäviään eniten vapaa-aikanaan. Sekä pojat että tytöt tapaavat ystäviään lähes poikkeuksetta lähes päivittäin. Nuoret tapaavat vanhempiaan epäsäännöllisemmin kuin ystäviään. Pojat tapaavat vanhempiaan tyttöjä useammin. Sekä tytöt, että pojat tapaavat molempia vanhempiaan suunnilleen yhtä paljon. Yksi selitys nuorten ystävien tapaamistiheydelle löytyy koulusta. Suuri osa 15–19 vuotiaista nuorista on yhä jossakin koulussa ja ystäväpiirit muodostuvat usein koulujen ja harrastusten ympärille. Osittain koulu ja harrastukset johtavat siihen, että nuoret tapaavat ystäviään lähes päivittäin koulussa tai vähintään viikoittain harrastusten parissa. (Myllyniemi 2012a, 35–37.)

Yksinäisyys koetaan yleisesti nuoren kehitykselle haitallisena asiana. Nykyään erilaisuus johtaa usein yksinäisyyteen ja jopa kiusaamiseen. Nuorten mielestä yksinäisyys on asia, jota vastaan tulisi taistella mahdollisuuksien mukaan. Nuo-

ret mieltävät yksinäisyyteen liittyvän kiusaamista ja eristäytymistä yhteiskunnasta ja haluavat taistella näitä asioita vastaan. Samankaltaisuuden taas ajatellaan johtavan suosioon ja suureen kaveripiiriin. Nykypäivän nuorelle on tärkeää olla samanlainen kuin muut ja usein räiskyvää erilaisuutta pyritään välttämään. Tämä on nähtävissä ilmiössä, jossa suositut ihmiset vetävät ihmisiä luoksensa. Vaikka yksinäisyydessä voidaan nähdä paljon hyviäkin puolia ja on ihmisiä, jotka kaipaavat yksinäisyyttä, näkevät nuoret usein yksinäisyyden lähes poikkeuksetta negatiivisena asiana. (Harinen 2008, 84–86.)

Monille asenteille ja mielipiteille luodaan perusta lapsuuden kodissa. Vanhempien vaikutus nuorten asenteisiin on merkittävä. Tästä syystä asenteet ovatkin usein perhepiirissä periytyviä. Nuoret kokevat omien vanhempiansa mielipiteiden olevan monissa asioissa kohtuullisen lähellä omia mielipiteitään. Nuoret uskovat, että esimerkiksi huumeisiin, koulutukseen ja tasa-arvoon liittyvät mielipiteet ovat heillä ja heidän vanhemmillaan samanlaiset. Alkoholin käyttö, internet ja vapaa-aika taas ovat asioita, joista nuoret uskovat olevansa eri mieltä vanhempiansa kanssa. Nuorten mielikuvat omien vanhempien mielipiteistä osuvat melko hyvin yhteen vanhempien todellisten mielipiteiden kanssa. (Myllyniemi 2012b, 86–89.)

Kysyttäessä nuorilta samoja asioita vanhempien sukupolvesta tarkentamatta omiin vanhempiin, ovat vastukset merkittävästi erilaiset. Nuorten näkemyksen mukaan omat vanhemmat suhtautuvat nuorten asenteisiin paremmin kuin muu vanhempi ikäpolvi. Sama näkyy myös toisinpäin: kun tarkastellaan lapsettomia keski-ikäisiä ja heidän ajatuksiaan nuorten mielipiteistä, eivät näkemykset kohtaakaan nuorten ajatusten kanssa. Useat asenteelliset, sosiaaliset ja poliittiset näkemykset kuitenkin kumpuavat omasta lapsuudesta ja lapsuuskasvatuksesta ja ovat samankaltaiset kuin omilla vanhemmilla, vaikkeivät välttämättä samanlaisia kuin vanhempien ikäpolvella yleisesti. (Myllyniemi 2012b, 86–89.)

Nykynuorten asenteet ovat pehmeitä ja inhimillisiä, mutta samalla hyvin individualistisia ja hedonistisia. Inhimilliset tekijät ajavat aatetasolla selvästi nuorten asenteissa ohi rahan ja materian. Grönlundin ja Pessin (2008) mukaan näyttää

kuitenkin siltä, että nuoret haluavat auttaa muita lähinnä silloin, kun hädässä on joku omasta lähipiiristä. Kun taas on puhe pyyteettömästä auttamisesta tai avustamisesta, niin halua ei löydykään. (Grönlund & Pessi 2008, 128–131.)

Nykyinen nuoriso on kasvanut runsauden yhteiskunnassa ja maailmassa, jossa kaikki on mahdollista saada heti (Grönlund & Pessi 2008, 128–131). Nykyajan nuorten kasvuympäristö näkyy erityisesti varttuneemman väestön ja nuorten välisenä kuiluna, kun käsitys siitä, mitä voi saada ja mitä täytyy saada, on varsin erilainen. Nykyinen yhteiskuntamalli, jossa yhä useammalla on mahdollisuus saada kaikki haluamansa, aiheuttaa nuorten arvomaailmassa jonkinlaista sosiaalista eriarvoisuutta. Hienot vaatteet ja taloudellinen hyvinvointi ovat alkaneet näkyä myös ihmisen arvostuksessa. Nuorten maailmassa aikuinen henkilö, jolla ei ole varaa saada kaikkea haluamaansa, ei saa samanlaista ihannointia kuin julkisuuden henkilö, jolla on miljoonaomaisuus. Toisaalta nuoret arvostavat rahan lisäksi myös anteliaisuutta ja hyväntekeväisyyttä. Nykynuorten ihannehenkilö on rikas ja antelias. Autio, Huttusen ja Strandin (2010) mukaan heikkotuloisuus ei näy kuitenkaan nuorten keskuudessa ihmisarvoa vähentävänä tekijänä, vaan heikkotuloisia halutaan tukea ja auttaa. Vaikka heitä ei ihannoidakaan, nuoret arvostavat heitä ihmisinä. Supertähtiä, kuten Brad Pitt, Lady Gaga, Lionel Messi tai David Beckham ihannoidaan, ei vain luksuselämän takia, vaan myös heidän tekemänsä hyväntekeväisyyden johdosta. (Autio, Huttunen, & Strand 2010, 105–116.)

Nuoret ovat tyytyväisiä elämäänsä. Nuorisobarometrissa vuonna 2012 arvioitiin tyytyväisyyttä elämään koulusta tutulla arvosana-asteikolla 4–10. Nuoret antoivat elämälleen kokonaisuudessa keskimäärin arvosanan 8,4. Tyytyväisimpiä nuoret olivat ihmissuhteisiinsa ja terveydentilaansa, kun taas taloudellinen tilanne sai huonoimmat pisteet 7,4. Vapaa-aika sai pisteet 7,9, mutta tässä oli suuria eroja riippuen esimerkiksi vastaajan iästä ja asuinpaikkakunnasta. 15–19-vuotiaat antoivat vapaa-ajan mielekkyydelle keskimäärin arvosanan 8,2. Pääkaupunkiseudulla asuvat nuoret ovat selvästi keskimääräistä tyytyväisempiä vapaa-aikaansa, mutta erot pienenevät sitä mukaa mitä vanhempaa ikäluokkaa tarkastellaan. Ulkonäköönsä ovat tyytyväisimpiä alle 20-vuotiaat nuoret, joiden

keskiarvoinen vastaus tähän kysymykseen oli 8,1. (Myllyniemi 2012c, 91–97.)

Euroopan trendiä noudatellen myös suomalaiset nuoret ovat varsin passiivisia kansalaistoiminnassa. Tähän on yksi poikkeus. Nuoret ovat muuta väestöä aktiivisempia vapaaehtoistoiminnassa. Vaikka tutkimusten mukaan nuorten asenteet ovat vähemmän yhteisöllisiä kuin vanhemman väestön, niin nuoret kuitenkin osallistuvat esimerkiksi vapaaehtoistyöhön muita ikäryhmiä enemmän. Samoin nuoria kiinnostavat yhä enemmän erilaiset ideologiset vapaaehtoistyön alat, kuten ihmisoikeustyö. Monet tutkimukset pitävätkin nuorten asenteita varsin pirstaleisena ja individualistisina. Useat tutkijat ovat sitä mieltä, ettei tämän päivän nuorta voi laittaa minkäänlaiseen muottiin, vaan kaikilla nuorilla tuntuisi olevan omat ihanteensa. (Grönlund & Pessi 2008, 127–129.)

Nykyään nuorilla ei ole enää selkeitä trendejä siitä, millaista on olla nuori ja mitä siihen kuuluu. Esimerkiksi tutkimuksemme kohde rippikoulu on ennen ollut hyvin selkeä nuoruuden ”riitti”, johon koko ikäluokan nuoret osallistuivat. Nyt rippikoulu on vähitellen menettämässä suosiotaan nuorten keskuudessa. Nuorisoa yhdistäväksi tekijäksi voidaan nykyään katsoa nopea uuden teknologian omaksuminen. Aikaisemmin nuoret ovat jakautuneet melko selkeästi erilaisiin ryhmiin kiinnostuksen kohteiden tai harrastusten mukaan, mutta nykyään tällaiset suuremmat ryhmät ovat huomattavasti irrationaalisempia. (Tähkää ym. 2012, 20–21.)

Myös kulttuuri nuorten keskuudessa on vahvasti polarisoitumassa ja privatisoitumassa. Tietynlaiset ääripäät näkyvät nykykulttuurissamme. Nykymedia ruokkii vastakkainasettelua ja kärjistämistä. Nykyään nuoret vetävätkin usein hyvin tiukkoja rajoja ajatuksiinsa. Lisäksi suhtautuminen auktoriteetteihin sekä toisten huomioon ottaminen voivat tuottaa nuorille vaikeuksia. (Tähkää ym. 2012, 21.) Esimerkiksi uskonnosta puhuttaessa ääripäät ovat yleistyneet ja näkyvät siten, että yhä useammat nuoret ovat joko hyvin vahvasti uskovia tai he nimittävät itseään ateistiksi. Epätietoisuus omasta uskostaan on vähentynyt nuorten joukossa. Uskonasioissa välimuodot ovat harvinaisempia ja kaiken tulisi olla selkeää. Uskonasioista keskusteltaessa nuoret saattavat syyllistää toistensa

näkemyksiä eivätkä aina pysty asettumaan toisen asemaan. (Tähkää ym. 2012, 21.)

Nykynuorten asenteet ja kulttuuri ovat muodostuneet varsin arvaamattomiksi ja vaikeiksi ennustaa. Niin kuntien kuin seurakuntienkin nuorisotyössä tämä aiheuttaa isoja haasteita, kun pitäisi pystyä eläytymään nuorten tarpeisiin ja vaatimuksiin ennakkoon. Jo nyt on nähtävissä, että erityisnuorisotyön muodot, jotka olivat vielä 1990-luvulla harvinaisia, ovat nykypäivänä nuorisotyön arkea. Nuoret ovat yhä haastavampi ikäryhmä niin seurakunnille kuin kunnillekin. (Tähkää ym. 2012, 8–9, 21.)

On havaittavissa, että perinteiset arvot ovat sitä vähemmän arvossaan, mitä nuorempaan ikäluokkaan mennään. Esimerkiksi avuliaisuus, oikeudenmukaisuus ja kristilliset arvot saavat sitä vähemmän kannatusta, mitä nuoremmilta ihmisiltä kysytään. (Grönlund & Pessi 2008, 130–131.) On nähtävissä, että ideologisesti nuoret ovat arvoiltaan pehmeitä ja humaaneja, mutta teoissa nämä asenteet eivät nuorten toiminnassa tällä hetkellä näy.

2.4 Nuorten vapaa-aika

Työmme aihe, seurakunnan nuorisotyö ja sen kiinnostavuus, viittaa vahvasti myös vapaa-aikaan, sillä seurakunnan nuorisotyö pyrkii järjestämään nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa. Suuri osa seurakunnan nuorisotyöstä on vapaa-ajalle sijoittuvaa toimintaa. Seurakunnan nuorisotyö siis kilpailee samasta nuorten vapaa-ajasta, josta kilpailevat monet muutkin järjestöt sekä pelit ja internet.

Valtaosa nuorista on sitä mieltä, että heillä on vapaa-aikaa sopiva määrä. Ääripäiden mielipiteitä on melko vähän. Toisaalta peruskouluikäisistä joka kymmenes ei osaa sanoa, mitä tekisi vapaa-ajalla. Joka kymmenes peruskoululainen siis kokee, että vapaa-aikaa on joko liikaa tai vapaa-ajalle ei ole riittävästi organisoitua tekemistä. Oma mielikuvitus ja itse keksityt aktiviteetit eivät riitä täyttä-

mään kaikkien peruskouluikäisten nuorten vapaa-aikaa mielekkäällä tavalla. Toisaalta samasta ikäryhmästä viiden prosentin mielestä vapaa-aikaa ei ole riittävästi, jolloin ei ehdikään tekemään kaikkea mitä haluaisi. (Myllyniemi 2009, 20–21.)

Nuoret haluavat vapaa-ajaltaan omaa aikaa. Nuorille vapaa-ajan ja työn tai koulun välinen erottelu on hyvin selkeä. Tutkimuksessa nuorten vapaa-ajan vietoista vuodelta 2009 käy selville, että nuorten mielestä omaa aikaa eli vapaa-aikaa on selkeästi yksin vietetty aika, kavereiden kanssa vietetty aika ja netissä vietetty aika. Näitä kolmea piti yli puolet vastaajista täysin omana aikana tai hyvin pitkälti omana aikana. Hyvin harva koki, etteivät nämä kolme ajanviettotapaa ole omaa aikaa. Järjestössä tai seurassa toimimista nuoret pitävät pääasiassa omana aikana, mutta jopa viidennes kokee sen joksikin muuksi kuin omaksi ajaksi. Kotityöt ja koulun nuoret kokevat velvollisuudeksi, joka ei ole omaa aikaa. (Myllyniemi 2009, 24–26.)

Arkisin suosituin ja eniten aikaa vievä ajanviettotapa helsinkiläisnuorten keskuudessa on kavereiden kanssa oleminen. Helsingissä nuoret käyttävät aikaa arkisin myös perheen kanssa oleskeluun ja internetissä surffaamiseen sekä pitävät yhteyttä kavereiden kanssa jollain muulla tavalla kuin kasvotusten. Televisio on jäänyt jalkoihin ja enää harva sanoo käyttävänsä television katseluun tunteja illassa. Kotitehtävät ja kotityöt ovat kaikkein vähiten aikaa vieviä asioista arki-iltaisina. (Keskinen 2012a, 31–33.)

Nuoret viettävät mielellään aikaansa omassa kodissa tai kaverien luona. Kuitenkin mitä vanhemmaksi nuoret tulevat, sitä vähemmän kotiolut houkuttavat ajanviettopaikkana. Jonkun koti on kuitenkin yhä suosituin ajanviettopaikka nuorille. Kotien lisäksi helsinkiläiset nuoret viettävät aikaa esimerkiksi kaupungilla, puistoissa, kahviloissa tai pikaruokaravintoloissa. Noin viidennes yli 14-vuotiaista sanoo käyvänsä nuorisotaloilla. 14–16-vuotiaat nuoret viettävät aikaa myös seurakuntien nuorisotiloissa. Myös internetissä tavataan paljon kavereita, jolloin ajanviettopaikalla ei ole niin väliä nuorelle. (Nyholm 2012, 71–75.)

Nuoria vetävät ajanviettopaikkoihin muun muassa muut nuoret ja se, ettei tarvitse koko ajan olla valvovan silmän alla. Myös mielekäs tekeminen esimerkiksi kaupungin nuorisotaloilla ja seurakuntien tiloissa vetää nuoria puoleensa. Järjestöjen ja kaupunkien ylläpitämät paikat vetävät puoleensa, mikäli niillä on tarjota nuorille jotain, mitä nuorilla ei automaattisesti ole. Esimerkiksi nuorisotaloille nuoria vetävät vahvasti joidenkin nuorisotalojen tarjoama bänditoiminta ja bänditilat. (Nyholm 2012, 71–75; Keskinen 2012c 84–85.)

Nuorten mielestä vapaa-aika ja työt eivät saisi sekoittua. Suurin osa ei pidä hyvänä niiden välisten rajojen hämärtymistä. Nuoret arvostavat vapaa-aikaa ja se on heille tärkeää. Kysyttäessä tärkeitä asioita vapaa-ajan vietosta, esiin nousevat ystävät, perhe ja oma aika. Myös seuroissa ja joukkueissa toimiminen nousee esiin, mutta sitä pitää tärkeänä vain noin puolet nuorista. (Myllyniemi 2009, 27–29.)

Vaikka valtaosa ei nykyään koekaan järjestö- tai seuratoimintoja omaksi ajaksi tai väheksyy niitä vapaa-ajan aktiviteetteinä, lähes puolet nuorista kuuluu kuitenkin johonkin seuraan tai järjestöön. Trendi kuulua johonkin seuraan tai järjestöön on ollut laskussa nuorten keskuudessa viimeisinä vuosikymmeninä. (Myllyniemi 2009, 34–37.) Suurena vaikuttajana kyseiseen trendiin pidetään internetin käytön lisääntymistä ja nuorten vapaa-ajan siirtymistä verkkoon sekä lisääntynyttä konsoleilla tai tietokoneella pelaamista. Yli puolet suomalaisista nuorista käyttää nykyään sosiaalista mediaa päivittäin. Noin 40 prosenttia helsinkiläisnuorista käyttää internetiä yli 2 tuntia päivässä. Lähes kaikki nuoret viettävätkin päivittäin vähintään tunnin ruudun ääressä eli tietokoneella tai television ääressä. (Keskinen 2012b, 59–61.)

3 NUORET JA EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO

3.1 Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Kirkko kuvailee itseään armoa jakavaksi yhteisöksi, joka pyrkii huolehtimaan kaikista ihmisistä. Sen toiminnallisena ytimenä ovat jumalanpalvelukset ja sakramentit, mutta tämän lisäksi kirkossa toimii kolmipilarinen julistuksen, kasvatuksen ja palvelun toimintarakenne. Suomen evankelisluterilaisen kirkon tavoitteena on olla läsnäolon kirkko myös nuorille, jotta he voisivat elämänsä keskellä kohdata pyhän ja rakastavan Jumalan. (JER 2004, 8.)

Suomen Evankelis-luterilaisen kirkon perustehtävä on kutsua ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen, tuoda ihmisten elämään kestävä perusta ja rohkaista ihmisiä välittämään toinen toisistaan sekä luomakunnasta. Kirkon arvoihin kuuluu pyhän kunnioitus, vastuullisuus, oikeudenmukaisuus ja totuudellisuus. Pyhän kunnioitukseen kuuluu kolmiyhteisen Jumalan kunnioittaminen, Jeesuksen Kristuksen ainutlaatuisuuden tunnustaminen ja Jumalan kuvan näkeminen ihmisessä. Vastuullisuudella tarkoitetaan lähimmäisestä ja luomakunnasta huolehtimista ja oikeudenmukaisuudella heikkojen ja sorrettujen puolustamista. Totuudellisena kirkko pyrkii puhumaan rohkeasti Jumalasta sekä uskomaan ja elämään niin kuin opettaa. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2007, 4.)

3.2 Nuorten seurakunta ja seurakuntayhteys

Kysymys siitä, millaista toimintaa seurakunnan tulisi tarjota nuorille, liittyy siihen miten seurakunta ja seurakuntayhteys käsitetään. Seurakunta liitetään usein ajatukseen hallinnollisesta palveluinstituutiosta tai sielunhoidollisesta virkamiesjoukosta. Näitä kumpaakaan seurakunta ei kuitenkaan ole. Sen sijaan seurakunnan tunnistaa siitä, että se kokoontuu yhteen. Seurakunnan ydinolemusta ei kuvaa sen organisaatio ja työntekijät vaan ihmiset, jotka siellä kokoontuvat. Yhteys sekä sanan ja sakramenttien äärelle kokoontuminen on tunnusomaista

seurakunnalle. (Paananen 2005, 110–111.)

Seurakuntayhteydessä elää monenlaisia seurakuntalaisia. Ihmiset tarvitsevat toinen toistaan. Seurakuntayhteyden yksi tärkeimmistä edellytyksistä on toisen hädän huomaaminen ja valmius auttaa niissä tilanteissa, missä apua tarvitaan. Seurakuntayhteys on myös sellaista, jota ihminen voi tuntea ja kokea. Tämä edellyttää aitoa kohtaamista ja vuorovaikutusta toisten ihmisten kanssa. Luontevinta nuorelle on olla yhteydessä toiseen nuoreen, ja näin ollen synnyttää vuorovaikutusta tämän kanssa. Nuoret toteuttavat seurakuntayhteyttä luontevimmin toistensa kanssa. (Paananen 2005, 112.)

3.3 Nuorisotyö evankelis-luterilaisessa kirkossa

Seurakunnan nuorisotyöllä tarkoitetaan yleensä rippikoulutyötä sekä sen jälkeistä nuorisotyötä, joka on pääosin suunnattu 15–17-vuotiaille (Tähkää ym. 2012, 18). Kirkon nuorisotyön lähtökohtana voidaan pitää Jumalan läsnäoloa maailmassa sekä Kristuksen läsnäoloa sanassa ja sakramentissa. Nuorisotyön toiminta-ajatukseen on hyvä liittää myös kaste- ja lähetyskäsky Matteuksen evankeliumista (Matt. 28:18–20). (JER 2004, 6.) Kirkon nuorisotyö tarjoaa nuorelle paikan, jossa hän voi etsiä ja pohtia omaa elämänsä katsomustaan. Lähtökohtana ja suunnannäyttäjänä on kirkon uskonperintö siitä, kuinka Jumala ilmoittaa itsensä ihmisille ja lähestyy heitä. Nuorisotyössä pyritään liittämään nuoren uskon subjektiiviset puolet kristillisyyden objektiiviseen sisältöön. (Huotari 1992, 212.)

Nuorisotyö koostuu monista eri toimintamuodoista, tavoista, tapahtumista ja toimenpiteistä, jotka on saatettu kohdistaa suurille joukoille tai jaotella eri ikä- ja kohderyhmille. Nuorisotyö toimii myös yhteistyössä monien eri instituutioiden kanssa arvioiden niiden toimivuutta nuorten kohdalla. (Elomaa, Koskelainen, Pursiainen, Sankari & Turunen 1998, 85.) Seurakunnan nuorisotyö pohjautuu neljään pääelementtiin, jotka ovat sana ja sakramentit, elävä yhteys toisiin kristittyihin, vastuun tarjoaminen nuorille seurakunnan tehtävien toteuttamisessa

sekä nuorten harjaannuttaminen kristillisessä elämäntulkinnassa. (Huotari 1992, 212–213.)

Nuorten sitouttaminen rippikoulun jälkeen seurakuntatyöhön on ehdottoman tärkeää, jotta nuori löytäisi seurakunnan myös aikuistuttuaan. Tällä hetkellä aktiivisimmin kirkosta eroavat noin 30-vuotiaat nuoret aikuiset. Näille aikuisille seurakunnalla ei ole usein paljoa tarjottavaa. (Helenius 2005, 339–341.) Näin ollen olisi tärkeää saada sitoutettua nuoret heti rippikoulun jälkeen seurakunnan toimintaan. Täten he voisivat myöhemmin nuorina aikuisina kokea seurakunnan ja kirkon luonnolliseksi osaksi omaa arkeaan. Nuorisotyössä tehdäänkin pohja myös kirkon nuorten aikuisten toiminnalle ja tulevaisuuden toiminnalle. Aktiivisesti seurakunnissa vaikuttavat nuoret ja aikuiset seurakuntalaiset eivät löydy enää aikuisiällä, vaan he kasvavat siihen kirkon lapsi- ja nuorisotyön kautta. Seurakuntien nuorisotyössä luodaan pohja tulevaisuuden kirkolle. (Toivanen, Tukeva 2005, 356–361.)

3.4 Aikaisemmat tutkimukset

Kati Niemelä on tehnyt kvantitatiivisen tutkimuksen rippikoulun laadusta ja vaikuttavuudesta. Tutkimus tehtiin vuonna 2001 vastaamaan Tampereen seurakuntien tarvetta saada tutkimustietoa rippikoulusta sen kehittämistä varten. Tutkimuskysymyksenä oli: ”Millainen on hyvä rippikoulu?” (Niemelä 2002, 5–6)

Niemelän tutkimustulokset perustuvat seitsemään eri kyselyyn, joihin osallistui yhteensä 2000 henkilöä. Kyselyihin vastasivat rippikoulun käyneet nuoret sekä rippikoulun isokset ja vetäjät. Yhtenä tutkimuksen tutkimustuloksena on, että lähes joka toisella nuorella suhtautuminen kristinuskoa kohtaan muuttui rippikoulun aikana myönteisemmäksi. Rippikoulun laatu vaikuttaa myönteisesti nuoren kokemukseen Jumalasta ja kristinuskosta. (Niemelä 2002, 172, 183)

Meidän opinnäytetyömme kannalta olennaista tietoa tässä tutkimuksessa on se, kuinka tyytyväisiä nuoret ovat olleet rippikouluun, miten rippikoulu vaikuttaa

nuorten asenteisiin ja millainen on rippikoulun laadun merkitys mahdollisessa asennemuutoksessa. Olettamuksemme on, että myönteinen kokemus rippikoulusta ja mahdollinen asennemuutos lisäävät nuoren todennäköisyyttä osallistua seurakunnan nuorisotoimintaan.

Kati Niemelä on myös tehnyt pitkittäistutkimuksen rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta. Tutkimuksessaan Niemelä selvitti rippikoulun merkitystä 20-vuotiaille, jotka olivat käyneet rippikoulunsa viisi vuotta sitten. (Niemelä 2007, 40–41.) Niemelän tutkimuksen mukaan rippikoulussa viihtyvät parhaiten ne, jotka ovat saaneet kodeissaan uskonnollista kasvatusta. Vuonna 2001 Tampereen seurakunnan rippikouluihin osallistuneista nuorista lähes puolet (47 %), jotka olivat saaneet kotona uskonnollista kasvatusta, olivat täysin tyytyväisiä rippikouluun. Muista nuorista rippikouluun oli täysin tyytyväisiä vain neljännes. Myös sillä, vaikuttaako rippikoulu nuoren uskonnolliseen elämään, on selvä yhteys kodin uskonnolliseen kasvatukseen. Valtaosa (71 %) nuorista, jotka eivät olleet saaneet uskonnollista kasvatusta kotona, kokivat, ettei rippikoululla ollut minkäänlaista vaikutusta heidän jumalasuhteeseensa. (Niemelä 2007, 112–114.)

Opinnäytetyömme kannalta olennaista Niemelän tutkimuksessa on osio, jossa hän tarkastelee rippikoulun käyneiden nuorten osallistumista tai mahdollista halukkuutta osallistua kirkon toimintaan. Toisena merkittävänä tutkimustuloksena Niemelä esittää isoskoulutuksen vetovoiman rippikoulun käyneiden keskuudessa. Selkeä merkki hyvästä rippikoulusta oli se, että moni nuori oli kiinnostunut isoskoulutuksesta rippikoulun jälkeen. Isoskoulutus nähdään selkeimpänä rippikoulun käyneiden nuorten osallistumismuotona seurakunnan toimintaan. (Niemelä 2007, 168.)

Rippikoulun aikana ja sen jälkeen nuoret kokevat kirkon yleisesti läheisemmäksi verrattuna rippikoulua edeltäneeseen aikaan. Tässä mittarissa kirkon läheisyyttä kuvataan sillä, miten tärkeänä nuori pitää kirkon jäsenyyttä ja kirkkorakennusta, missä määrin nuori kääntyisi kirkon työntekijän puoleen omissa ongelmatilanteissaan sekä kuinka kiinnostunut nuori on osallistumaan seurakunnan nuo-

risotoimintaan. (Niemelä 2009, 302.)

Noora Mättö on tehnyt kvantitatiivisen tutkimuksen aiheesta ”Jääkö rippikoulusta muutakin kuin muistot?”. Tutkimuskysymyksinä Mätöllä olivat: Mitkä ovat nuorten asenteet kirkkoa ja sen toimintoja kohtaan? Mikä on kirkon toimintojen vaikutus näihin asenteisiin? Kuinka pysyviä asenteen muutokset ovat? Mättö teki strukturoidun kyselylomakkeen vuonna 2003 Porin Teljän seurakunnan rippikoulun käynneille 193 nuorelle. Kyselyn hän toteutti postikyselyinä ja sai 101 vastausta. (Mättö 2006, 22–23.)

Yhtenä tutkimustuloksena Mättö esittää rippikoulun käyneiden osallistumisen Teljän seurakunnan nuorteniltoihin. Rippikoulun jälkeen 14 % vastanneista sanoi olleensa kiinnostunut käymään seurakunnan nuortenilloissa. Todellisuudessa nuorten illoissa oli käynyt 25 % vastanneista. Teljän seurakunnan isoskoulutukseen osallistuneiden määrä oli maan keskiarvoa (40 %) huomattavasti pienempi, 10 % edellisvuonna rippikoulun käyneistä. (Mättö 2006, 34–35.)

Kansainväliset tutkijat Wolfgang Ilg ja Friedrich Schweizer tutkivat protestanttista rippikoulutyötä seitsemässä eri Euroopan maassa vuonna 2010. He haastattelivat yhteensä 28000 nuorta. Merkittävä tulos oli, että nuorten kokemukset rippikoulusta ovat varsin positiiviset. Erityisesti rippikouluihin usein kuuluvista rippikoululeireistä nuoret pitivät paljon. Tutkimus osoitti myös, että pysyvän opetussuunnitelman olemassaolo epämuodollisessa opetusympäristössä kuten rippikoulussa edesauttaa rippikoulutyön yhtenäisyyttä ja vähentää rippikoulujen vaihtelevuutta. Suomen Evankelis-luterilaisella kirkolla on rippikoulua varten yhtenäinen opetussuunnitelma. (Ilg & Schweizer 2010, 159–161, 175.)

4 ROIHUVUOREN SEURAKUNTA

4.1 Kuvaus roihuvuoren seurakunnasta

Roihuvuoren seurakunta koostuu noin 18 200 jäsenestä. Seurakunnan alueeseen kuuluvat Roihuvuoren lisäksi Marjaniemi, Tammisalo, Laajasalo, Jollas, Santahamina ja Villingin saaret. Kirkkoon kuulumisprosentti seurakunnan alueella oli 65,9 prosenttia vuonna 2012. Seurakuntatyössä Roihuvuoren seurakunnalla on 33 työntekijää, mikä tarkoittaa, että yhtä työntekijää kohden on noin 550 seurakuntalaista. (Kirkkohallitus 2012, 64; Roihuvuoren seurakunta 2013.)

Vuonna 2012 Roihuvuoren seurakunnassa kastettiin 177 lasta. Aviopareja vihittiin 58 ja haudan lepoon siunattiin 226 seurakuntalaista. Seurakuntaan liittyi 100 henkilöä. Jumalanpalveluksiin osallistui 31 779 ihmistä koko vuoden 2012 aikana ja musiikkitilaisuuksissa oli 8 007 kuulijaa. Osallistujia yhtä tilaisuutta kohti oli 85. Diakoniatyöllä autettiin 352 ihmistä, ja avustuksia myönnettiin noin 34 000 eurolla. Lasten ja varhaisnuorten toiminnassa oli mukana 563 nuorta, ja perhe-toimintaan osallistui 1484 ihmistä. (Kirkkohallitus 2012, 146; Roihuvuoren seurakunta 2013.)

Ydinosana Roihuvuoren seurakunnan strategiaa on, että seurakunta on osa Kristuksen maailmanlaajuista kirkkoa. Tavoitteena on välittää sanomaa armollisesta Jumalasta sekä kutsua ihmisiä toimimaan ja elämään seurakunnan yhteydessä. Seurakunta pyrkii olemaan paikka, jossa on rikas jumalanpalveluselämä, diakoninen ja palveleva työote ja avoin vuorovaikutus. (Roihuvuoren seurakunta 2013.)

Roihuvuoren seurakunnan tarkoituksena on, että jäsenet ja työntekijät muodostaisivat yhdessä etsivän, palvelevan, varustavan ja tehtäviä tarjoavan seurakuntayhteisön. Seurakunta haluaa olla seurakuntatyön uusien innovaatioiden etsijä, kehittäjä ja soveltaja. Tavoitteisiin kuuluu myös jäsenten hengellisen elämän vahvistaminen, heikoimmista huolehtiminen sekä kirkon jäsenyyden merkityk-

sen vahvistaminen. (Roihuvuoren seurakunta 2013.)

4.2 Nuorten seurakuntatoiminta

4.2.1 Rippikoulu

Rippikoulu on etenkin nuorille suunnattu osa kirkon jatkuvaa eliniän kestävää kasteopetusta. Rippikoulu toteutetaan yleensä puolen vuoden aikana, ja siihen sisältyy 80 tuntia opetusta. Moneen rippikouluun kuuluu noin viikon pituinen leirijakso. Suurin osa nuorista käy rippikoulun kotiseurakunnassaan, mutta rippikoulu on myös mahdollista käydä toisella paikkakunnalla. Rippikoulut ovat pääasiassa evankelis-luterilaisten seurakuntien järjestämää toimintaa, mutta rippikouluja järjestävät myös kristilliset järjestöt yhteistyössä seurakuntien kanssa. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2013a.)

Kansainvälisessä rippikoulututkimuksessa, jossa tutkittiin rippikoulutyötä Saksassa, Itävallassa, Ruotsissa, Suomessa, Sveitsissä, Norjassa ja Tanskassa, todetaan, että protestanttiset kirkkokunnat järjestävät rippikoulutyötä yleensä 13–15-vuotiaille nuorille. Suhteessa eniten rippikoulun käyviä on Suomessa. Rippikoulun kokonaispituus vaihtelee maittain noin puolesta vuodesta (Suomi ja Ruotsi) jopa 20 kuukauteen (Saksa). (Ilg & Schweizer 2010, 161.)

Vuonna 2013 Roihuvuoren seurakunnassa järjestettiin yhteensä seitsemän rippikoulua, joista kaksi sijoittui talvelle ja viisi kesälle (Laajaranta.fi 2013). Roihuvuoren seurakunnan rippikoulutyö pohjautuu Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn, joka velvoittaa myös seurakuntaa huolehtimaan kastetun kristillisestä kasvatuksesta. (Ek 2013.)

Rippikoulu on tärkeä osa koko elämän ajan jatkuvaa kasvua kristittyinä. Se on myös kasvua seurakunnan täyteen jäsenyyteen, jonka myötä ihminen saa oikeuden osallistua konfirmaatioon ja kirkolliseen avioliittoon vihkimiseen. Roihu-

vuoren seurakunta haluaa myös antaa isoskoulutuksen kautta nuorille riittävät tiedot ja taidot ryhmänohjaajana toimimiseen rippikoululeireillä. (Ek 2013.)

Vuonna 2012 rippikoulun kävi 83 % samana vuonna 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista nuorista. Jos tähän lisätään myöhemmällä iällä rippikoulunsa käyneet, rippikoulu tavoittaa 85,6 % suomalaisista. Vuonna 2011 vastaava määrä oli 86,2 %. Näin ollen suurin osa Suomessa asuvista nuorista osallistuu jossain määrin seurakunnan järjestämään toimintaan elämänsä aikana. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2013d, 93.) Kuitenkin tutkimusten mukaan rippikouluikässä nuorten kirkollisuus vähenee, vaikka uskonnollisuus aktivoituu. 2000-luvun alkupuolella Itävallassa suoritetun tutkimuksen mukaan 10–11-vuotiaista 80 % hyväksyi väitteen ”kirkossa tiedetään, mitä oikea usko on”, kun taas 14–15-vuotiaista vain 47 % hyväksyi tämän väitteen. (Räsänen 2005, 105.)

Rippikoulu on jo pitkään ollut kiinteä osa Suomen nuorisokulttuuria. Tyttöjen ja poikien rippikouluun osallistumisessa ei ole juurikaan määrällistä eroa. Vuonna 2012 rippikoulun kävi 25 952 tyttöä ja 25 953 poikaa. Rippikoulun käyminen ja konfirmaation suorittaminen antavat nuorelle oikeuden toimia kummina ja käydä itsenäisesti ehtoollisella. Konfirmaatio on myös edellytys kirkkohäille. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2013b.)

Rippikoulun kasteopetusta edeltää kodin uskonnollinen kasvatus ja seurakunnan lapsi- ja perhetyö. Rippikoulussa seurakunta on merkittävä oppimisympäristö nuorelle ja seurakunnan haasteena onkin tarjota nuorelle toimiva seurakuntayhteys rippikoulun jälkeiselle ajalle. Rippikoulun jälkeen nuorelle on tarjolla seurakunnan nuorisotyön toimintaa, muun muassa isoskoulutusta ja nuorteniltoja. (Niemelä 2002, 16.)

Rippikoulun tarkoitus on opettaa ja muistuttaa seurakunnan jäsenille kasteesta ja sen merkityksestä. Rippikoulu voi myös valmistaa nuorta kasteelle, jos häntä ei vielä ole kastettu. Yleistavoitteena rippikoululla on nuoren uskon vahvistaminen kolmiyhteiseen Jumalaan, johon hänet on kastettu, kasvaa rakkaudessa lähimmäiseen sekä elää rukouksessa ja seurakuntayhteydessä. (Rippikoulu-

suunnitelma 2001, 17–18.) Yleistavoite ohjaa kaikkea rippikoulussa tapahtuvaa. Vuonna 2001 uusitussa rippikoulusuunnitelmassa seurakuntayhteys nähdään rippikoulun perustana. (Niemelä 2002, 17.)

4.2.2 Isostoiminta

Valtaosan seurakunnista nuorisotyön perustana on isostoiminta, joka koostuu isoskoulutuksesta sekä isosena toimimisesta rippileirillä. Isoskoulutuksen tavoitteena on sitouttaa nuoria seurakunnan toimintaan ja tarjota nuorille hyvä ja turvallinen paikka hengelliseen kasvuun. Useissa tutkimuksissa on huomattu, että heti rippikoulun jälkeen innostus isoskoulutusta kohtaan on nuorten keskuudessa suurilukuista. Seurakunnan nuorista jopa 40 % saattaa alkuun ilmoittaa innostuksensa isoskoulutusta kohtaan, mutta myöhemmin tarkasteltuna vain 10 % on todella ollut mukana isoskoulutuksessa. (Niemelä 2007, 117–119.)

Rippikoulun kokonaisuudessa isokset ovat merkittävässä roolissa. He toimivat muun muassa ryhmänvetäjinä, isonaveljenä tai -siskona, sielunhoitajana, innostajana, yhteishengen luojana ja seurakuntanuoren mallina rippikoululaisille. (Niemelä 2002, 19–20.) Rippikoulun jälkeen seurakunta tarjoaa nuorelle isoskoulutusta. Isostoiminta ja -koulutus ovat tärkeä osa seurakunnan nuorisotyötä. Joissain seurakunnissa ne ovat jopa ainoa nuorisotyön muoto. Isostoimintaan osallistumisen suosio on selvässä yhteydessä toiminnan aloitusta edeltäneiden rippikoulujen onnistumisiin ja siihen kuinka hyvin nuoret ovat rippikouluissa viihtyneet. (Porkka 2009, 311.)

Isosena toimineista joka kolmas kokee oman jumalasuhteensa muuttuneen läheisemmäksi ja tärkeämmäksi seurakuntatoiminnan myötä. Isosena toimineiden joukosta löytyy kuitenkin myös kriittisesti kristinuskon opetukseen suhtautuvia nuoria, jotka eivät pidä myöskään kirkkoa tai kristinuskoa tärkeänä osana elämässään. (Niemelä 2007, 120–121.)

4.2.3 Seurakunnan nuortenillat

Seurakunnan nuortenillat ovat paikka, jossa nuori voi kokea seurakuntayhteyttä toisten nuorten kanssa. Siellä on mahdollista pohtia omia ajatuksia sekä hiljentyä yhdessä toisten nuorten kanssa. Ehtoollisen ja jumalanpalvelusyhteyden lisäksi nuori tarvitsee paikan, jossa hän voi tuoda esiin omia pohdintojaan ja kysymyksiään. Nuorille tarjotaan mahdollisuus osallistua nuorteniltojen järjestämiseen, mutta on myös tärkeää antaa nuorelle mahdollisuus olla pelkästään osallistujana illoissa, jotta hänelle jää tilaa rauhoittumiseen. Lopullinen vastuu illasta, sen suunnittelusta ja valmistelusta jää kuitenkin työntekijälle. (Paananen 2005, 111–114.)

Seurakuntien järjestämille nuortenilloille on tyypillistä, että iltojen aiheet kumpuavat nuorten kiinnostuksenkohteista. Heitä suuresti mietityttäviä aiheita ovat mm. itsenäistyminen, seksuaalisuus ja nuoruuden psyykkiset kehitystehtävät. Toinen tyypillinen piirre nuortenilloissa on nuorten aito kohtaaminen. Nuortenillat ja niissä toimivat työntekijät ovat olemassa nuorta varten. Työntekijän työkuvaan kuuluu nuorteniltoihin tulevien nuorten kohtaaminen aidosti ja vilpittömästi. Tämä mahdollistaa sen, että nuortenilloista muodostuu nuorille turvallinen ympäristö, jonne nuoret voivat tulla pysähtymään ja levähtämään. (Paananen 2005, 114–115.)

Yleisesti ottaen nuori kaipaa yhteyttä. Jos jossain kokoontuu paljon nuoria, vetää se yhä enemmän nuoria paikalle. Yhteys seurakuntaan on nuorelle samaan aikaan sekä fyysinen että henkinen kokemus. Nuorelle on tärkeää saada oleskella rauhassa, selvitellä omia ajatuksiaan sekä keskustella ja hiljentyä yhdessä toisten nuorten kanssa. Tällaista yhteisöllisyyttä ei välttämättä koulutusmuotoinen isokoulutus pysty tarjoamaan. Kyseisen tarpeen täyttävät paremmin seurakunnan nuortenillat, joihin nuori saa tulla viettämään aikaa yhdessä muiden nuorten kanssa ja elämään omaa seurakuntayhteyttään. (Paananen 2005, 109–113.)

Uskonnon harjoittaminen ei tunnu välttämättä nuorelle helpolta seurakunnan toiminnan ulkopuolella. Nuoren saattaa olla helpompi hiljentyä Jumalan edessä silloin, kun hän tulee mukaan seurakunnan toimintaan. Hartaudet muodostavat näin ollen erittäin tärkeän osan nuortenilloista. Nuortenilloissa on hyvä olla selkeä samanlaisena pysyvä runko, sillä se tuo iltoihin turvallisuutta ja rutiinia. Tämän lisäksi nuoret tarvitsevat myös vapaata yhdessäoloa ja aikaa toistensa kohtaamiseen. Nuoret tarvitsevat mahdollisuuden tutustua toisiinsa myös epävirallisesti. (Paananen 2005, 115–117.)

Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyössä pyritään kulkemaan nuorten rinnalla tukien heidän kasvua aikuisuuteen. Nuorisotyö pyrkii vahvistamaan nuorten kristillisen identiteetin kasvua sekä johdattamaan nuoria turvalliseen suuntaan elämässä. Nuoria kutsutaan seurakunnan järjestämään toimintaan, kuten nuorisotapahtumiin, konsertteihin, retkille ja leireille, sekä lukemaan yhdessä Raamattua. (Niiles 2012.)

4.2.4 Nuorisotyö kouluissa

Peruskoulun aikana suurin osa oppilaista on jonkinlaisissa tekemisissä seurakunnan työntekijän kanssa. Koululaiset voivat kuulla esimerkiksi seurakunnan työntekijöiden pitämiä aamunavauksia kouluissa. Koulu on haastava toimintaympäristö seurakunnalle, koska koulussa on paljon eri-ikäisiä seurakuntalaisia, joilla saattaa olla hyvin erilaisia taustoja. (Karjalainen & Luodeslampi 2005, 119.)

Yhteistyö koulun ja seurakunnan välillä on tapauskohtaista. Esimerkiksi päivänavausten merkitys ja painoarvo voivat vaihdella eri kouluissa paljon. Koulun muu toiminta tarjoaa kuitenkin paljon yhteistyömahdollisuuksia koulun ja seurakunnan välillä. Näihin kuuluvat muun muassa koulujumalanpalvelukset, teemapäivät ja juhlat. Koulun muusta toiminnasta vastaa rehtori, joten yhteistyön on kuljettava hänen kauttaan. Yhteistyö vaatii molemmilta osapuolilta halukkuutta sekä aktiivisuutta, ja on näin ollen kahdensuuntaista. Yhteistyössä koulun on

myös oltava aktiivinen seurakuntaan päin ja ilmoitettava mm. päivänavausvuoroista. (Karjalainen & Luodeslampi 2005, 119.)

Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyö tekee yhteistyötä alueen koulujen kanssa. Nuorisotyöntekijät ja pastorit vierailevat kouluilla kertomassa seurakunnan nuorisotoiminnasta ja pitämässä hengellisiä aamunavauksia. Nuorisotyö tukee koulujen uskonnonopetusta tekemällä oppituntivierailuja ja järjestämällä eri tapahtumia. Nuorisotyö järjestää koululla myös koulupäivystystä, jossa kohdataan ja autetaan nuoria. (Niiles 2012.)

5 TUTKIMUSASETELMA

5.1 Tutkimuksen aihe ja toteuttaminen

Opinnäytetyömme tehtävänä on auttaa Roihuvuoren seurakuntaa kehittämään heidän nuorisotoimintaansa. Kehittämisen tarkoituksena on saada mahdollisimman moni nuori osallistumaan seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen. Nuorisotyön kehittämistä varten lähdimme tekemään tutkimusta Roihuvuoren seurakunnan rippikoulun vuonna 2013 käyneistä nuorista. Tutkimuskysymyksinämme olivat:

- mitkä tekijät vaikuttavat nuorten osallistumiseen rippikoulun jälkeiseen seurakunnan toimintaan
- minkälaiseen toimintaan nuoret haluaisivat osallistua
- miksi jotkut rippikoulun käyneet nuoret eivät osallistu seurakunnan nuorisotoimintaan lainkaan

Valitsimme aiheen seurakunnan nuorisotyöntekijöiden toivomuksen perusteella. Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyöntekijät halusivat saada tietoa siitä, minkä takia osa rippikoulun käyneistä nuorista osallistuu seurakunnan nuorisotoimintaan ja osa ei. Tämä tieto auttaa nuorisotyöntekijöitä kehittämään työtään, jotta yhä useampi nuori osallistuisi seurakunnan järjestämään toimintaan. Tutkimustulokset palvelevat Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyötä, mutta niistä voi olla hyötyä myös valtakunnallisesti eri seurakunnille.

Yhdessä Roihuvuoren nuorisotyöntekijöiden kanssa päätimme, että tutkimus toteutetaan kyselyn avulla, jonka suunnittelimme yhdessä seurakunnan nuorisotyön kanssa. Laadimme kyselylomakkeen, joka koostui 14 kysymyksestä. Kyselyllä pyrimme selvittämään, mitkä tekijät vaikuttavat nuorten osallistumiseen seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen, millaiseen toimintaan nuoret haluaisivat osallistua ja miksi osa nuorista ei osallistu seurakunnan nuorisotoimin-

taan lainkaan. Halusimme kartoittaa nuorten mielipiteitä, kokemuksia ja asenteita seurakunnan nuorisotyöhön liittyen.

Ennako-olettamuksena tutkimuksessamme oli, että ennen rippikoulua seurakunnan toimintaan osallistunut nuori osallistuu muita nuoria todennäköisemmin myös rippikoulun jälkeiseen nuorisotoimintaan. Pyrimme selvittämään tämän hypoteesin paikkansapitävyyttä kyselymme toisella kysymyksellä. Toinen ennako-olettamuksemme oli, että nuori, joka on kiinnostunut nuorisotoiminnasta jo ennen rippikoulua, osallistuu siihen myös rippikoulun jälkeen. Oletimme myös, että kiinnostus seurakunnan nuorisotoimintaa kohtaan ei rippikoulun aikana ainakaan vähene. Näitä olettamuksia pyrimme selvittämään kysymyksillä numero kolme ja neljä.

5.2 Kyselylomake

Käytimme tutkimuksessamme kvantitatiivista menetelmää, koska kysely toteutettiin suurelle joukolle. Kysely tehtiin 170 nuorelle, joista vastasi 134. Kvalitatiivista tutkimusmenetelmää käytettäessä olisimme saaneet valtavan sanallisen tietomäärän, jonka purkaminen olisi ollut vaikeaa. Tästä syystä päädyimme määrittämään suurimman osan kysymyksistä numeraalisesti. Suuressa vastausmäärässä numeraalista dataa on helpompi analysoida kuin sanallista (Hakala 2010, 22–24).

Lähtiessämme työstämään kyselylomaketta, perehdyimme samankaltaisten aikaisempien tutkimusten kyselylomakkeisiin. Noora Mätön kvantitatiivisessa tutkimuksessa vuonna 2003 lähetettiin kyselylomake 193 rippikoulun käyneelle nuorelle, joista 101 vastasi. Mätön kyselylomakkeesta saimme käsityksen millainen rippikouluun liittyvä kyselylomake oli aikaisemmin onnistuneesti toteutettu. (Mättö 2006, Liite 1)

Käytimme kyselylomakkeessamme pääasiassa strukturoituja kysymyksiä, joihin annoimme valmiit vaihtoehdot. Strukturoiduissa kysymyksissä kysyimme nuo-

ren kiinnostuksen tai osallistumisen määrää seurakunnan toimintaan, sitä kuinka paljon eri tekijät vaikuttivat nuoren osallistumiseen seurakunnan toimintaan sekä sitä, minkä arvosanan nuori antaisi erilaisilla seurakunnan toimintaan liittyville asioille. Tarkoituksenamme oli muodostaa mahdollisimman selkeitä ja yksiselitteisesti ymmärrettäviä kysymyksiä. Kyselytutkimuksen luotettavuus määräytyy kysymysten asettelun ja sen mukaan, että vastaajat ja kyselyn tekijät ymmärtävät kysymykset samalla tavalla (Valli 2010, 103–105).

Toteutimme suurimman osan kysymyksistämme käyttäen viisiportaista Likertin asteikkoa. (Liite 1.) Kysymyksissä 2–5, 7, 8 ja 11 vastausvaihtoehtoina olivat 1=Paljon, 2=Melko paljon, 3=Jonkin verran, 4=Melko vähän ja 5=Vähän. Kysymyksessä numero 9 käytimme Likertin asteikkoa, jonka keskimäinen vaihtoehto antoi vastaajalle mahdollisuuden olla ottamatta kantaa. Vastausvaihtoehdot ovat 1=Täysin samaa mieltä, 2=Samaa mieltä, 3=En osaa sanoa, 4=Eri mieltä ja 5=Täysin eri mieltä. (Valli 2010, 118–119.)

Likertin asteikon heikkoutena ovat ne vastaajat, jotka eivät mielellään ota kysymyksiin kantaa vaan turvautuvat mieluiten neutraaliluokkaan. Toinen riski on, etteivät vastaajat käytä ääripäitä eli vastausvaihtoehtoja 1 ja 5. (Valli 2010, 118–119.) Suurimmassa osassa kysymyksistämme keskimäinen vaihtoehto eli niin sanottu neutraaliluokka on jätetty pois, jotta vastaajat ottaisivat kysymyksiin paremmin kantaa. (Liite 1.) Kyselyllä halusimme nimenomaan nuorten arvioivan omaa kiinnostuksensa ja osallistumisensa määrää ja syitä toimintaan osallistumiselle.

Kyselylomakkeeseemme sisältyi yksi avokysymys. Avokysymyksen vastauksista pyritään luomaan johdonmukaisia ryhmiä, joita voidaan tarkastella myös tilastollisesta näkökulmasta (Valli 2010, 126). Roihuvuoren nuorisotyöntekijöiden mielestä oli tärkeää antaa nuorille mahdollisuus kertoa, millaista nuorisotoimintaa he seurakunnalta toivoisivat. Kysymyksessä numero 10 kysyimme: ”Millaiseen seurakuntasi nuorisotoimintaan osallistuisit, mitä seurakunnassasi ei vielä järjestetä?” Avokysymyksemme antoi nuorelle mahdollisuuden tuoda esiin oman kehittämisehdotuksensa.

Pyrimme välttämään kyselymme luotettavuusongelman muotoilemalla kaikki kysymykset huolellisesti pitkän ajanjakson aikana ja tarkastamalla kysymykset useaan kertaan. Kaikki kyselylomakkeen kysymykset on laadittu ja tarkastettu yhdessä Roihuvuoren nuorisotiimin kanssa pyrkien vastaamaan mahdollisimman hyvin tutkimuskysymyksiin ja nuorisotiimin tarpeisiin. Esimerkiksi kysymys numero 11 ei vastaa tutkimuskysymyksiin mutta nuorisotiimin kiinnostuksesta ja tarpeesta johtuen lisäsimme lomakkeeseen kysymyksen liittyen nuorisotyöstä saatavaan informaatioon. Tarkistutimme alustavat kysymykset myös opinnäyte-työtämme ohjaavalla opettajalla.

Nuorisotyöntekijöiden toiveesta pyysimme rippikoulun käyneitä antamaan arvosanan rippikoululle sekä kirkolle ennen ja jälkeen rippikoulun. Näin pyrimme saamaan selville, onko rippikoulu vaikuttanut siihen, kuinka nuori suhtautuu kirkkoon. Kyselylomakkeen alussa kysyimme myös nuoren osallistumisesta seurakunnan toimintaan ennen rippikoulua. Olettamuksemme oli, että seurakunnan toimintaan ennen rippikoulua osallistuneet osallistuvat ja ovat kiinnostuneempia seurakunnan nuorisotoiminnasta kuin ne, jotka eivät olleet ennen rippikoulua osallistuneet lainkaan seurakunnan toimintaan.

Testasimme kyselyämme Espoon tuomiokirkkoseurakunnan nuorten tilaisuuden yhteydessä yhteensä viidellä nuorella, jolloin huomasimme siinä joitain puutteita. Koevastaajiemme mielestä kysely oli pääosin ymmärrettävä ja selkeä. Heidän oli kuitenkin vaikeaa ymmärtää mihin kysymykseen piti siirtyä kuudennen kysymyksen jälkeen. Tämän palautteen johdosta pyrimme muokkaamaan kyselylomakkeen ohjeistusta selkeämmäksi. Päätimme myös painottaa kuudetta kysymystä ja sen jälkeistä siirtymistä kyselytilanteessa suullisesti. Koevastaajamme antoivat palautetta kysymysten kieliasusta ja ymmärrettävyydestä, mikä vuoksi muokkasimme kyselyä saadun palautteen perusteella selkeämmäksi.

5.3 Aineiston keruu ja analysointi

Tutkimusympäristönämme toimiva Roihuvuoren seurakunta järjesti vuonna 2013 yhteensä seitsemän rippikoulua. Toteutimme suuremman osan (5/7) kyselystämme viiden rippikoulun konfirmaatioiden yhteydessä 5.–6.10.13 sekä 19.–20.10.13. Valitsimme konfirmaatiot kyselymme toteutusajankohdaksi siitä syystä, että konfirmaation yhteydessä tavoitimme kaikki kyseisen rippikoulun käyneet. Näin saimme mahdollisimman suuren otannan sekä ja arvokkaita vastauksia myös niiltä nuorilta, joita seurakunnan nuorisotoiminta ei kiinnosta ja jotka eivät siihen osallistu. Mikäli olisimme toteuttaneet kyselyn postitse, olisi ollut todennäköistä, että kyselyyn olisivat vastanneet ainoastaan seurakunnan toiminnasta kiinnostuneet nuoret.

Kyselylomaketutkimuksessa vastausprosentti jää usein pieneksi, jos kysely tehdään postikyselynä. Vastausprosenttia voidaan parantaa käyttämällä hyväksi jo valmiita ryhmiä aineiston keruussa. (Valli 2001, 101.) Aineiston tallentaminen voi olla erillinen vaihe tietojen käsittelyssä. Tiedot voidaan siirtää esimerkiksi paperilomakkeilta tietokoneelle muistiin. Tällöin mitään muutoksia ei tehdä aineiston sisältöön, vaan tieto siirretään eri säilytysvälineeseen. (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 2002, 145.)

Myös konfirmaatioiden ajankohdat olivat sopivia mittaamaan sitä, olivatko nuoret osallistuneet seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen vai eivät. Rippikoulut olivat toteutuneet kesän aikana ja seurakunnan nuorisotoiminta oli alkanut alkusyksystä 2.9.2013. Leiriläisillä oli ollut vähintään kuukauden ajan mahdollisuus osallistua toimintaan. Toteutimme kyselyn internetin välityksellä kahdelle sellaiselle rippikouluryhmälle, joiden konfirmaatiot olivat olleet keväällä 2013. Internetin kyselyhaastattelun toteutimme aikavälillä 22.–31.10.2013.

5.–6.10.2013 toteutimme Laajasalon kirkolla kolmen rippikouluryhmän kyselyhaastattelut. Ensimmäinen ryhmä vastasi kyselyymme Laajasalon kirkon käytävällä kesken yksilö- ja ryhmävalokuvauksen, jolloin tilanne ja paikka eivät olleet parhaat mahdolliset kyselyyn vastaamiseen. Kaksi seuraavaa ryhmää ohjasim-

me yhdessä nuorisotyöntekijöiden kanssa ryhmätilaan, jossa tilanne ja paikka olivat huomattavasti rauhallisemmat vastaamiseen.

19–20.10.2013 toteutimme kahden rippikouluryhmän kyselyhaastattelut Roihuvuoren kirkolla. Molemmat ryhmät vastasivat kyselyymme kirkon sivukäytävällä, jolloin tilanne oli hieman rauhaton. Molemmilla kirkkoilla haastatteluissa, jotka toteutimme ilman ryhmätilaa, osa vastaajista pyrki keskustelemaan keskenään eri vastausvaihtoehdoista. Näin ollen näillä haastattelukerroilla vastaajat kokivat tilanteessa muita enemmän häiriötekijöitä, mikä saattoi vaikuttaa vastausten laatuun.

Vastanneiden kesken arvoimme yhteensä 24 Roihuvuoren seurakunnan lahjoittamaa elokuvalippua. Jokaisesta rippikouluryhmästä, joiden konfirmaatioiden yhteydessä toteutimme kyselyn, sai kaksi arvalla valittua henkilöä kaksi elokuvalippua. Sähköisesti toteutetun kyselyn kahdesta rippikouluryhmästä yhteensä kahdelle henkilölle arvottiin molemmille kaksi elokuvalippua.

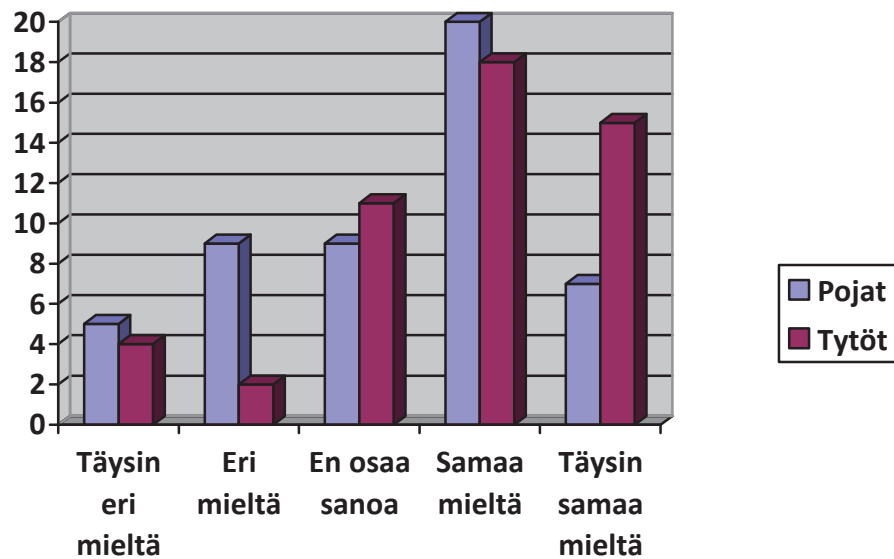
Tietojen keräämisen jälkeen analysoitavaa aineistoa löytyy usein runsaasti (Dunderfelt 2001, 137). Analyysimenetelmän ollessa kvantitatiivinen, aineiston muotoa on usein muutettava siten, että materiaali muutetaan numeraaliseen muotoon. Näin ollen tietokoneen avulla tuloksia saadaan nopeasti. (Dunderfelt 1993, 32.) Meidän tutkimuksessamme aineisto oli paperikyselyiden muodossa.

Siirsimme vastaukset tietokoneelle käyttäen Excel-ohjelmaa. Kun aineisto oli kokonaan siirretty tietokoneelle, aloimme pohtia kyselylomakkeen pohjalta, millä tavoin saamme järjestelmällisesti analysoitua aineistoamme. Lähdimme liikkeelle peruskysymysten analysoinnista, minkä jälkeen siirryimme ristiintaulukointiin. Tämä oli kenties opinnäytetyömme yksi mielekkäimmistä osioista, sillä saimme ensimmäistä kertaa nähdä työmme ja tutkimuksemme konkreettisia tuloksia. Vertasimme eri kysymyksistä saamiamme tuloksia toisiinsa ja aloimme tehdä päätelmiä saamastamme aineistosta. Excel-ohjelma tuntui luontevalta ja tarpeeksi suoraviivaiselta työkalulta aineiston käsittelyyn ja tarvitsemiemme tuloksien ja vastausten saamiseen.

Kvantitatiivisessa analyysissä on kyse rakenteen hakemisesta aineistosta. Tämä voidaan hahmottaa kysymyksinä, joita esitetään aineistolle. Joskus saataan haluta tietää, miten asiat jakautuvat tai mitkä asiat ovat tyypillisiä. Usein halutaan tietää lisäksi, mitä yhteyksiä asioiden välillä on. Tällöin tutkitaan niitä riippuvuuksia, jotka ovat eri muuttujien välisiä. (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 2002, 281.) Meidän opinnäytetyössämme tärkein aineistolle esitetty kysymys oli, mitkä tekijät vaikuttavat nuorten osallistumiseen seurakunnan toimintaan. Halusimme myös tietää mitä yhteyksiä on tutkimukseemme liittyvillä asioilla, kuten vastaajan osallistumisella seurakunnan toimintaan ennen rippikoulua ja rippikoulun jälkeen.

Kvantitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä, että aineiston keruu ja sen analysointi jaetaan selkeästi eri vaiheisiin. Tutkijalla on analyysimenetelmien suhteen erilaisia vaihtoehtoja, joista ristiintaulukointi on menetelmänä havainnollinen ja selkeä. (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 2002, 144.) Käytimme kyselymme analysoinnissa ristiintaulukointia.

Kahden tai useamman muuttujan ristiintaulukointi kuvaa selkeästi ja havainnollisesti muuttujien välisiä yhteyksiä. Ristiintaulukoinnin periaatteeseen kuuluu, että siinä huomioidaan havainnon sijainti samanaikaisesti kummallakin taulukoitavalla muuttujalla. Taulukoita ja kuvioita voidaan esittää eri tavoilla, mutta tärkeintä ei ole muoto vaan taulukon tai kuvion selkeys lukijan kannalta. (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 2002, 175–177.)

KUVIO 1. Esimerkkikuvio. Ei aikaa osallistua seurakunnan toimintaan muilta harrastuksilta.

Esimerkkikuviossamme (Kuvio 1.) toinen muuttujista on sukupuoli ja toinen on vastaajien kannanotto väitteeseen ”en ole osallistunut seurakunnan toimintaan, koska minulla ei ole aikaa muilta harrastuksilta”. Pylväät kuvaavat sitä, kuinka paljon nuoret ovat samaa tai eri mieltä väitteen kanssa. Eriväriset pylväät kertovat meille toisesta muuttujasta, eli sukupuolesta. Näin saamme mm. tiedon, että 15 % tytöistä oli täysin samaa mieltä väitteen kanssa, kun taas pojista vain 8 % oli täysin samaa mieltä.

5.4 Aineiston keruun luotettavuus

Tutkimuksessamme keräsimme aineistoa kahdella tavalla, ryhmähaastattelulla ja internet-kyselyllä, jotka ovat keskenään hyvin erilaisia tiedonkeruutapoja. Haastattelussa haastattelijan ja haastateltavan välillä on suora vuorovaikutus, joka vaikuttaa haastateltavan haluun vastata kysymyksiin (Heikkilä 2001, 67). Internetin välityksellä tehtävässä kyselyssä tulee kaikilla vastaajilla olla mahdollisuus ja taito käyttää internetiä. Kyselylomakkeen tulee olla hyvin suunniteltu ja

toteutettu, sillä vastaajalla ei välttämättä ole mahdollisuutta pyytää apua tai neuvoa johonkin kysymyksen vastaamiseen tai kyselyssä etenemiseen. (Heikkilä 2001, 69)

Kyselylomaketta käytettäessä muodostuu usein ongelmaksi vastaajien pieni määrä. Voi käydä myös niin, että juuri se ryhmä, jolta eniten toivottaisiin vastausta jättää vastaamatta. Tällöin myös tutkimustulos vääristyy helposti. (Anttila 2006, 182–283.)

Toteuttamalla suurimman osan kyselyistämme rippikoulujen konfirmaatioiden yhteydessä onnistuimme välttämään tiettyjen ryhmien vastaamattomuuden. Konfirmaatiotilaisuuksissa tehdyissä kyselyissä vastausprosentti oli erittäin hyvä: vain kolme nuorta 125:stä jätti vastaamatta. Kahdella rippikouluryhmällä, joille toteutimme kyselyn internetin välityksellä, vastausprosentti oli 21. Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut merkittävästi kyselymme kokonaisluotettavuuteen, sillä vastausprosentti oli 79.

Anttilan (2006) mukaan suurta vinoutumaa kyselyssä aiheuttaa juuri tiettyjen ryhmien poisjäänti ja se, että vain tietyt innokkaat ryhmät vastaavat. Koska internetin kautta lähetettiin kysely kahdelle kokonaiselle rippikouluryhmälle, ei niistä tullut pieni vastausmäärä vaikuta merkittävästi tai aiheuta vinoutumaa tuloksiin, sillä kahden rippikoulun vastaajissa ei voida nähdä systemaattisuutta vastaajien kesken. Paikan päällä vastanneiden määrän suuri osuus kaikista kyselyn saaneista ja heidän erittäin hyvä vastausprosenttinsa osoittaa kyselymme edustavuuden olevan melko hyvä.

Kahden rippikouluryhmän samanaikainen haastattelutilanne mahdollisti vääristymää tutkimuksemme tuloksiin. Haastattelut toteutettiin kirkkosalin viereisellä käytävällä, missä vastausympäristö ei ollut paras mahdollinen. Tila oli vilkas ja jotkut nuoret pyrkivät jatkuvasti keskustelemaan keskenään eri vastausvaihtoehtoista. Eräs poika mainitsi kovaan ääneen, kuinka hän valitsi kysymyksen numero 9 jokaiseen vastausvaihtoehtoon ”En tiedä”.

Kyselylomakkeemme kysymyksissä 6–9 kysyimme nuoren osallistumisesta seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen. Kysymyksen numero 6 jälkeen vastaajaa ohjeistettiin vastaamaan joko kysymyksiin 7 ja 8, tai hyppäämään suoraan kysymykseen numero 9 riippuen siitä, oliko vastaaja osallistunut nuorisotoimintaan vai ei. Ohjeistuksesta huolimatta kahdeksan vastaajaa vastasi sekä kysymyksiin 7 ja 8 että kysymykseen 9. Nämä virheelliset vastaukset luovat vääristymää tutkimuksemme tuloksiin, sillä näissä tapauksissa on vaikeaa hahmottaa, onko nuori todella osallistunut Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen vai ei. Emme löytäneet näiden kahdeksan vastaajan vastauksista mitään yhteneväisyyttä tai loogisuutta, minkä vuoksi päätimme olla analysoimatta ja hylätä heidän vastauksensa kysymysten 6–9 kohdalla.

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Nuorten syyt seurakunnan toimintaan osallistumiseen

Tärkeimmät tutkimuskysymyksemme olivat, mitkä tekijät vaikuttavat nuorten osallistumiseen seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen, sekä millaiseen toimintaan nuoret haluaisivat osallistua. 134 vastaajasta tasan puolet oli poikia ja puolet tyttöjä. Noin neljäsosa vastaajista eli 34 vastaajaa kertoi osallistuneensa rippikoulun jälkeen Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaan, kun taas 69 % eli 92 vastaajaa ei ollut osallistunut toimintaan lainkaan.

Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaan osallistuneiden mukaan eniten heidän osallistumiseensa vaikuttaneet tekijät olivat rippikoulu, kaverit ja isokset. Yli puolet vastanneista sanoi rippikoulun vaikuttaneen paljon heidän osallistumiseensa toimintaan ja reilu viidesosa kertoi sen vaikuttaneen osallistumiseen jonkin verran. Ainoastaan viidesosa sanoi rippikoulun vaikuttaneen osallistumiseen melko vähän tai vähän.

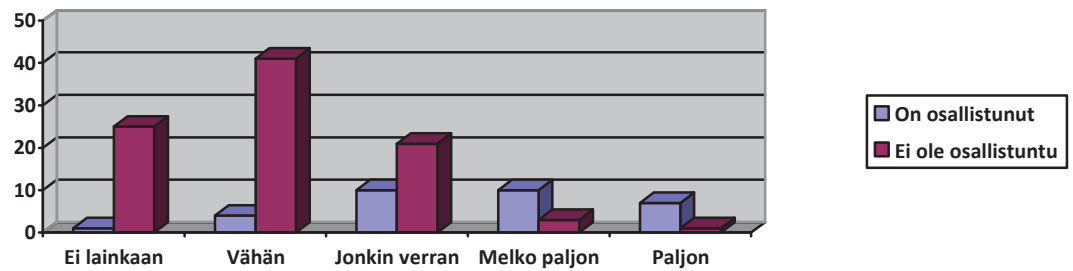
Rippikoulun lisäksi merkittäviä nuorten toimintaan osallistumiseen vaikuttaneita tekijöitä olivat kaverit ja isokset. Noin puolet toimintaan osallistuneista kertoi kavereiden vaikuttaneen paljon tai melko paljon heidän osallistumiseensa. Isosten vaikutus nuorten osallistumiseen oli hieman pienempi. Vajaa puolet sanoi isosten vaikuttaneen heidän osallistumiseensa paljon tai melko paljon, ja 40 % vastaajista vastasi isosten vaikuttaneen vähän tai melko vähän.

Seurakunnan toimintaan osallistuneiden myönteinen kokemus rippikoulusta näkyi myös kysymyksestä 12 saamissamme vastauksissa. Rippikoulun jälkeen nuorisotoimintaan osallistuneiden omalle rippikoululle antamien arvosanojen keskiarvo oli 4,2/5. Heidän kirkolle antamien arvosanojen keskiarvo oli 3,9/5. Tämä osoittaa, että heidän rippikoulukokemuksensa, sekä mielikuvansa kirkosta oli keskimäärin hyvin myönteinen.

Kiinnostus uskonasioihin sekä uskonnollinen vakaumus eivät vaikuttaneet paljoa nuorisotoimintaan osallistumiseen valtaosan nuorista kohdalla. Yli kaksi kolmasosaa ilmoitti, että kiinnostus uskonasioihin ja uskonnollinen vakaumus vaikuttivat heidän osallistumiseensa vähän tai ei lainkaan. Myöskään sillä, ovatko oman perheen muut nuoret osallistuneet seurakunnan toimintaan, ei näytä olleen juurikaan merkitystä. Suurin osa vastaajista kertoi, etteivät sisarukset vaikuttaneet lainkaan heidän osallistumiseensa.

Nuorten osallistumisella seurakunnan toimintamuotoihin ennen rippileiriä oli yhteys heidän osallistumiseensa seurakunnan nuorisotoimintaan rippileirin jälkeen. Seurakunnan toimintaan rippileirin jälkeen osallistuneista nuorista hieman suurempi osa oli osallistunut seurakunnan pyhäkouluun, kerhotoimintaan, leirit toimintaan ja nuorteniltoihin ennen rippileiriä, kuin niistä nuorista, jotka eivät osallistuneet seurakunnan toimintaan rippileirin jälkeen. Musiikki- ja bänditoiminnan, kuorotoiminnan sekä diakoniatyön suhteen ei sen sijaan näkynyt merkittävää eroa niiden nuorten välillä, jotka osallistuivat tai eivät osallistuneet seurakunnan toimintaan rippileirin jälkeen.

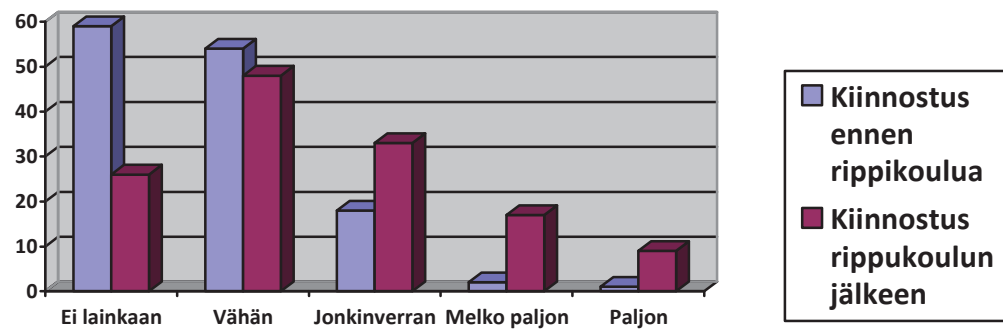
Nuorten osallistumiseen Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaan vaikutti se, kuinka paljon toiminta kiinnosti heitä rippikoulun jälkeen. Seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen osallistuneesta 34 nuoresta vain yksi ei ollut ollut lainkaan kiinnostunut seurakunnan toiminnasta rippikoulun jälkeen. Neljä oli ollut vähän kiinnostunut toiminnasta, kun taas 29 vastaajaa seurakunnan toiminta rippikoulun jälkeen kiinnosti jonkin verran, melko paljon, tai paljon.

KUVIO 2. Kuinka paljon seurakunnan toiminta kiinnosti suhteessa rippikoulun jälkeiseen osallistumiseen.

Seurakunnan nuorisotoiminta kiinnosti vähemmän niitä nuoria, jotka eivät olleet osallistuneet siihen. Noin neljäsosaa niistä nuorista, jotka eivät olleet osallistuneet, seurakunnan toiminta ei kiinnostanut lainkaan rippikoulun jälkeen. Vajaa puolet vastaajista oli vähän kiinnostunut toiminnasta, ja noin neljäsosa oli jonkin verran kiinnostuneita. Vain neljää prosenttia toimintaan osallistumattomista seurakunnan toiminta kiinnosti paljon tai melko paljon. (Kuvio 2.)

Vastaavasti toimintaan osallistuneista nuorista 50 % vastasi nuorisotoiminnan kiinnostaneen heitä rippikoulun jälkeen paljon tai melko paljon. Nuoret, jotka olivat osallistuneet seurakunnan nuorisotoimintaan, olivat heti rippikoulun jälkeen enemmän kiinnostuneita toiminnasta kuin ne, jotka eivät olleet osallistuneet toimintaan. Huomion arvoista on kuitenkin se, että noin kolme neljäsosaa ei-osallistuneista osoitti vähintään lievää kiinnostusta seurakunnan toimintaa kohtaan rippikoulun jälkeen. (Kuvio 2.)

KUVIO 3. Kiinnostus seurakunnan toimintaa kohtaan ennen ja jälkeen rippikoulun.

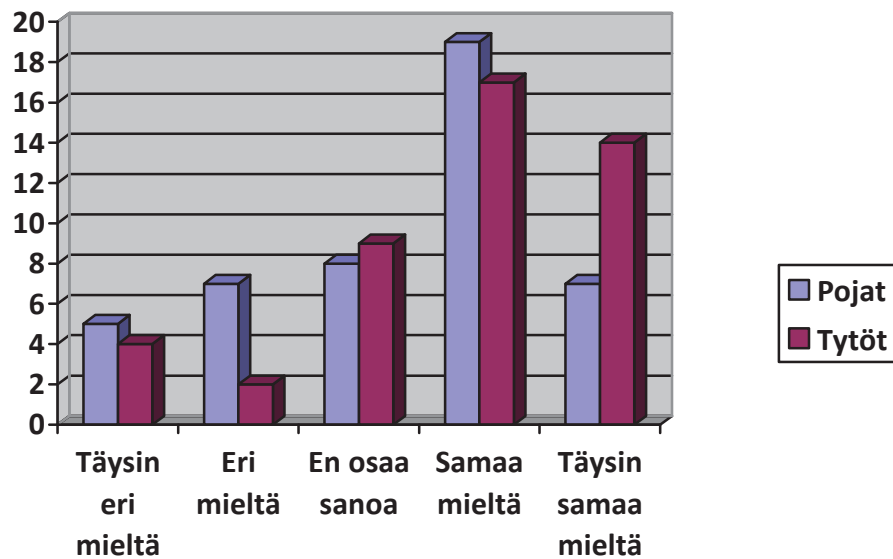
Rippikoulu lisäsi nuorten kiinnostusta seurakunnan nuorisotoimintaan huomattavasti. Ennen rippikoulua 44 % vastaajista ei ollut lainkaan kiinnostunut seurakunnan nuorisotoiminnasta ja 40 % oli siitä vähän kiinnostunut. 13 % vastaajista oli jonkin verran kiinnostunut toiminnasta, ja vain muutama oli paljon tai melko paljon kiinnostunut. Rippikoulun jälkeinen kiinnostus seurakunnan nuorisotoimintaa kohtaan oli huomattavasti suurempi. Enää 20 % vastaajista ei ollut lainkaan kiinnostunut seurakunnan nuorisotoiminnasta. 36 % oli vähän kiinnostunut, kun taas jonkin verran kiinnostuneita oli 25 %. Paljon tai melko paljon seurakunnan nuorisotoiminnasta kiinnostuneita rippikoulun jälkeen oli 19 % vastaajista, mikä on merkittävä muutos aikaisempaan kahteen prosenttiin. (Kuvio 3.)

Yksi seurakunnan toimintaan osallistumiseen vaikuttava tekijä saattoi olla isosten kannustus. Seurakunnan toimintaan osallistuneista 43 % kertoi saaneensa isoiltaan melko paljon tai paljon tietoa seurakunnan toiminnasta. Yli kolmasosa seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen osallistuneista sanoi sekä saaneensa isosilta melko paljon tai paljon tietoa toiminnasta, että isosten vaikuttaneen melko paljon tai paljon heidän osallistumiseensa. Vain 30 % niistä, jotka eivät olleet osallistuneet toimintaan rippikoulun jälkeen, kertoivat saaneensa isoiltaan melko paljon tai paljon tietoa seurakunnan toiminnasta. Muissa tiedotustavoissa ei näkynyt merkittävää eroa seurakunnan toimintaan osallistuneiden ja ei-osallistuneiden välillä.

6.2 Nuorten syyt seurakunnan toimintaan osallistumattomuuteen

Kolmantena tutkimuskysymyksenämme oli, miksi jotkut rippikoulun käyneet nuoret eivät osallistu seurakunnan nuorisotoimintaan lainkaan. Kaikista vastaajista 69 % ei ollut osallistunut seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen. He kuuluivat siis siihen ryhmään, jolta halusimme erityisesti saada selville, miksi he eivät olleet osallistuneet seurakunnan nuorisotoimintaan. Toimintaan osallistumattomista tasan puolet oli poikia ja puolet tyttöjä.

Kysymyksessä yhdeksän olimme esittäneet seurakunnan toimintaan osallistumattomuudelle 6 eri syytä, joiden merkittävyyttä omalla kohdallaan nuoret saivat arvioida asteikolla 1–5. Kysymykseen 9 vastasivat ne 92 vastaajaa, jotka eivät olleet osallistuneet mihinkään seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen.

KUVIO 4. Ei aikaa muilta harrastuksilta

Muiden harrastusten viemä aika oli yksi merkittävä syy siihen, miksi nuoret eivät olleet osallistuneet seurakunnan toimintaan. Yli puolet vastaajista sanoi, ettei heillä ollut aikaa muilta harrastuksilta seurakunnan toimintaan osallistumiseen. 18 % ei osannut sanoa ja 20 % oli täysin eri mieltä tai eri mieltä. Tytöistä suurempi osa koki harrastusten olevan syynä seurakunnan toiminnasta poisjääntiin

kuin pojilla. Ainoastaan 13 % tytöistä oli täysin eri mieltä tai eri mieltä sen väitteen kanssa, ettei ole aikaa muilta harrastuksilta. Pojilla vastaava prosenttimäärä oli 26. (Kuvio 4.)

Kiinnostuksen puute seurakunnan toimintaa kohtaan vaikutti myös siihen, etteivät nuoret olleet osallistuneet toimintaan. 38 % vastaajista oli samaa mieltä tai täysin samaa mieltä sen väitteen kanssa, ettei seurakunnan toiminta kiinnosta. Noin puolet vastanneista ei osannut sanoa ja vain 15 % oli eri mieltä tai täysin eri mieltä väitteen kanssa. Väite ”nuorisotyö ei tarjoa kiinnostavaa toimintaa” oli hyvin samankaltainen edellisen väitteen ”seurakunnan toiminta ei kiinnosta” kanssa, mutta vastaukset vaihtelivat hieman. 27 % oli samaa tai täysin samaa mieltä väitteen kanssa, ja 45 % ei osannut sanoa. 28 % vastaajista oli eri tai täysin eri mieltä. Tämä väite jakoi vahvasti nuorten mielipiteitä.

Suurin osa niistä nuorista, jotka eivät osallistuneet seurakunnan nuorisotoimintaan rippileirin jälkeen, ei sanonut osallistumattomuuden syyksi sitä, etteivät he olisi viihtyneet rippikoulussa. Väitteen ”en viihtynyt rippikoulussa” kanssa eri mieltä tai täysin eri mieltä oli 76 % vastaajista, kun taas 20 % valitsi vaihtoehdon ”en osaa sanoa”. Ainoastaan 4 % oli samaa mieltä sen väitteen kanssa, ettei viihtynyt rippikoulussa. Tyttöjen ja poikien välillä ei ollut merkittävää eroa.

Negatiivinen kokemus omasta rippikoulusta tai huono kuva kirkosta ei ollut syytä siihen, etteivät nuoret olleet osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. Kaikki kyselyymme vastanneet saivat antaa omalle rippikoululle sekä kirkolle arvosanan asteikolla 1–5. Omalle rippikoululle annettujen arvosanojen keskiarvo oli 4,1, kun taas kirkolle annettujen arvosanojen keskiarvo oli 3,8. Vastaava keskiarvo rippikoululle niiden vastaajien joukosta, jotka eivät olleet osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen, oli 4,1. Heidän antamien arvosanojen keskiarvo kirkolle oli 3,7. Rippikoululle ja kirkolle annetut arvosanat olivat positiiviset myös niiden nuorten joukossa, jotka eivät olleet osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen.

Tutkimuksemme kannalta yksi mielenkiintoisimmista kysymyksistä oli niiden nuorten kiinnostus uskonasioita kohtaan, jotka eivät olleet osallistuneet seurakunnan nuorisotoimintaan. Noin kolmasosa ilmaisi, etteivät heitä kiinnosta uskonasiat. Vajaa puolet ei ottanut väitteeseen kantaa, kun taas neljäsosa vastasi olevansa eri mieltä tai täysin eri mieltä sen väitteen kanssa, etteivät uskonasiat kiinnosta.

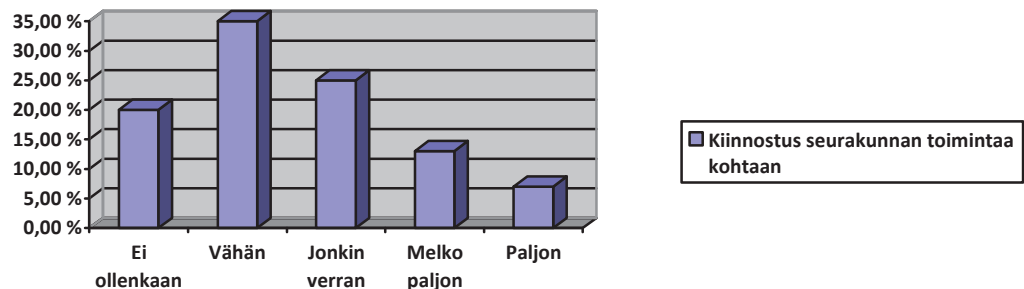
Muu seurakuntatoiminta ei ollut suurimmalla osalla syynä Roihuvuoren seurakunnan toiminnasta poisjääntiin. 93 vastaajasta ainoastaan neljä kertoi käyvänsä muun seurakunnan toiminnassa. 5 vastaajaa ei osannut sanoa. Kaikki muut vastaajat vastasivat, ettei jonkun muun seurakunnan toimintaan osallistuminen ole syynä siihen, etteivät he ole osallistuneet Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaan.

Suurin osa niistä nuorista, jotka eivät heidän antamiensa vastausten mukaan olleet lainkaan osallistuneet seurakunnan toimintaan ennen rippikoulua, eivät osallistuneet myöskään rippikoulun jälkeiseen nuorisotoimintaan. Kaikista vastaajista 18 eli 13 % ei ollut ennen rippikoulua osallistunut mihinkään seurakunnan toimintaan. Heistä kaksi kertoi osallistuneensa Roihuvuoren seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. Saamiemme vastausten perusteella on siis hyvin epätodennäköistä, että nuori, joka ei ole koskaan aiemmin osallistunut seurakunnan toimintaan ennen rippikoulua, osallistuisi siihen rippikoulun jälkeen.

Kyselyymme vastanneet nuoret olivat saaneet keskimäärin hyvin tietoa seurakunnan toiminnasta. Eniten he kertoivat saaneensa tietoa isosilta, kavereilta, kirkon työntekijöiltä, sekä laajaranta.fi verkkosivulta. Noin kolmasosa nuorista sanoi, ettei ollut saanut lainkaan tietoa seurakunnan toiminnasta sosiaalisesta mediasta. Noin kolmasosa sanoi saaneensa sosiaalisen median kautta vähän tietoa, ja kolmasosa sai sitä kautta tietoa jonkin verran, paljon, tai erittäin paljon. Kaikkein huonoiten nuoria tavoitettiin mainoksilla kouluilla. Noin puolet vastaajista kertoi, ettei ollut saanut tietoa seurakunnan toiminnasta kouluilla olleista mainoksista lainkaan.

6.3 Nuorten kokemukset ja toiveet toimintaa kohtaan

Tavoitteenamme oli saada selville, millaiseen seurakunnan toimintaan nuoret haluaisivat osallistua. Rippikoulun jälkeen viidennes vastanneista oli kiinnostunut paljon tai melko paljon seurakunnan järjestämästä toiminnasta. Yhtä suuri osuus vastanneista ilmoitti, ettei ole ollenkaan kiinnostunut seurakunnan tarjoamasta toiminnasta. 80 % vastaajista koki seurakunnan toiminnan jollain tavalla kiinnostavaksi. (Kuvio 5.)

KUVIO 5. Nuorten kiinnostus seurakunnan toimintaa kohtaan rippikoulun jälkeen.

Nuoria vaikuttaisi kiinnostavan varsin perinteinen toiminta, kuten isoskoulutus, nuortenillat tai nuorille järjestettävät leirit, sekä suhteellisen vapaamuotoinen ajanvietto. Nuoret olivat kiinnostuneita perinteisen isostoiminnan lisäksi vapaa-muotoisesta oleskelusta, kuten nuortenilloista ja seurakunnan järjestämistä grilli-illoista. Tiukemmin suunniteltu ja ohjattu tai enemmän sitoutumista vaativa toiminta ei vaikuttanut innostavan nuoria. Avovastauksissa tuli myös ilmi toive, ettei ohjattua toimintaa olisi liikaa.

Niemelän (2007, 168) aikaisemmasta tutkimuksesta tuttu ilmiö isoskoulutuksen suosiosta esiintyi myös Roihuvuoren seurakunnassa tekemässämme kyselyssä. Vaikka nuoret toivoivat avovastauksissa kevyesti ohjattua toimintaa, säilyi isoskoulutus, joka on ohjattua ja sitoutumista vaativaa, kaikkein kiinnostavimpana toimintamuotona Roihuvuoren seurakunnassa. Noin 20 % vastanneista nuo-

rista ilmoitti rippikoulun jälkeen olevansa paljon tai melko paljon kiinnostunut isoskoulutuksesta ja 10 % nuorista kertoi osallistuneensa aktiivisesti isoskoulutukseen.

Listasimme kyselyssämme 10 seurakunnan toimintamuotoa, joita kohtaan nuoret saivat ilmaista kiinnostustaan. Tällä hetkellä yleisesti seurakunnissa käytössä olevasta toiminnasta nuoria kiinnosti eniten isostoiminta, josta 20 % oli melko paljon tai paljon kiinnostuneita. Vähiten Roihuvuoren seurakunnan nuoria kiinnosti kuorotoiminta, jota Roihuvuoren nuorisotyö ei tarjoa, sekä diakoniatyö. Myöskään musiikkitoiminta ei herättänyt Roihuvuoren seurakunnan rippikouluisten kiinnostusta. Musiikkitoimintaa on pidetty toimintamuotona, joka vetää hyvin nuoria sekä seurakunnan että kuntien nuorisotalojen toimintaan mukaan (Nyholm 2012, 71–75; Keskinen 2012c, 84–85). Kymmenestä toimintamuodosta yli puolta vastaajista kiinnostivat edes vähän isostoiminta, leirit, nuortenillat ja Chillit grilli-illat.

Roihuvuoren seurakunnan rippikoulun käyneistä nuorista yli puolet eivät pitäneet kiinnostusta Jumalasta tai uskosta merkittävänä tekijänä seurakunnan toimintaan osallistumisen suhteen. Meillä oli kyselyssä myös yksi avoin kysymys, jossa nuoret saivat itse kertoa millaista toimintaa haluaisivat Roihuvuoren seurakunnassa järjestettävän, jota ei vielä järjestetä. Avovastauksissa tuli esiin kommentteja, joissa toivottiin toiminnassa käsiteltävän vähemmän Jumalaan liittyviä asioita. Muutamassa vastauksessa toivottiin järjestettävän tapahtumia, joissa olisi mukana ”normaaleja ihmisiä eikä mitään yli-intoilijoita”. Tulkitsimme nämä vastaukset niin, ettei kristinusko ja kristityt ihmiset ole kaikille nuorille arkipäivää ja avoimesti uskomisen saattaa olla heille vieras asia. Seurakunta siis kadottaa osan alueensa nuorista jo siitä syystä, että se on seurakunta ja sen toimintaan sisältyy uskonasioihin ja Jumalaan liittyvien aiheiden käsitteleminen.

Seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen osallistuneiden määrä osoittautui suunnilleen yhtä suureksi kuin toiminnasta kiinnostuneiden määrä. 34 rippikoulun käynyttä nuorta sanoi osallistuneensa johonkin seurakunnan nuorten toimintaan rippikoulun jälkeen. Esimerkiksi isostoimintaan oli osallistu-

nut 29 nuorta, joista 19 erittäin aktiivisesti. Myös leireille oli osallistunut yli puolet niistä vastaajista, jotka olivat osallistuneet johonkin toimintaan rippikoulun jälkeen.

Saamiemme vastausten mukaan Parkki-nuortenillat olivat nuorille mieluisa toimintamuoto. 34:stä toimintaan osallistuneesta vain viisi ei ollut käynyt ollenkaan Parkki-illoissa. Jonkin verran illoissa kertoi käyneensä puolet eli 17 nuorta. Parkki nuortenillat mainittiin myös avovastauksissa, joissa toivottiin ”mega-Parkkeja” ja lisäksi jotain Parkin kaltaista vapaata ajanviettoa.

Noin puolet kysymykseen vastanneista 134:sta nuoresta ei vastannut mitään tai ei osannut sanoa mitään uudenlaista toimintaa. Kevyesti ohjattua toimintaa toivottiin eniten. Yksi nuori toivoi, että vietettäisiin iltaa kaikkien kanssa ketkä satuisi tulemaan paikalle. Useat nuoret toivoivat esimerkiksi peli-illoja, leffailtoja, salibandykerhoa ja ruoanlaittoa. Erityisesti liikunta-aktiviteetteja toivottiin runsaasti avovastauksissa. Yli 15 vastaajaa toivoi jonkinlaista liikunta-aktiviteettia lisää. Myös leirejä ja retkiä toivottiin lisää. Useassa vastauksessa tuli esiin, että nuoret eivät halua liian ohjattua toimintaa. Muutama nuori toivoi avovastauksissa ”vähemmän Jumalaa”, jonka tulkitsimme tarkoittavan vähemmän Jumalaan tai kristinuskoon liittyvää toimintaa ja enemmän nuorisotalomaista oleskelua seurakunnalta.

Avovastauksissa tuli esille seurakunnan alueellinen jakautuminen. Kolmen vastauksen mukaan toiminta on suunnattu pääasiassa Laajasaloon, ja seurakunnan muut alueet jäävät Laajasalon varjoon. Toiminnan toivottiinkin jakautuvan tasaisemmin seurakunnan muille alueille. Nuoret kaipaisivat siis enemmän toimintaan Roihuvuoren ja Tammisaloon alueille.

7 POHDINTA

7.1 Loppupäätelmät

Opinnäytetyössämme toteutimme tutkimuksen Roihuvuoren seurakunnalle. Halusimme selvittää kyselytutkimuksen avulla, mitkä tekijät vaikuttavat nuorten osallistumiseen rippikoulun jälkeiseen seurakunnan toimintaan, minkälaiseen toimintaan nuoret haluaisivat osallistua sekä miksi jotkut rippikoulun käyneet nuoret eivät osallistu seurakunnan nuorisotoimintaan lainkaan. Kyselyyn vastasi 134 nuorta. Neljäsosa vastaajista eli 34 vastaajaa kertoi osallistuneensa rippikoulun jälkeen Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaan, kun taas 69 % eli 92 vastaajaa ei ollut osallistunut toimintaan lainkaan.

Vuoden 2012 nuorisobarometrin mukaan 28 prosenttia nuorista kokee kuuluvansa johonkin uskonnolliseen yhteisöön kiinteästi tai melko kiinteästi. (Myllyniemi 2012a, 35.) Vuonna 2013 Roihuvuoren seurakunnan rippikoulun käyneistä 31 prosenttia oli vapaaehtoisesti osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. Tutkimustuloksemme eivät kerro kokevatko toimintaan osallistuneet nuoret kuuluvansa Roihuvuoren seurakunnan uskonnolliseen yhteisöön. Tulokset antavat kuitenkin jonkinlaista osviittaa siitä, että Roihuvuoressa nuoret ovat osana seurakuntaa maamme keskiarvon mukaisesti.

Nuorten osallistumiseen Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaan vaikuttivat positiivinen kokemus rippikoulusta, kaverit sekä isokset. Rippikoulu lisäsi nuorten kiinnostusta seurakunnan nuorisotoimintaa kohtaan merkittävästi kuten olimme olettaneet tutkimuksemme ennako-oletuksissa. Samankaltainen tulos näkyi Niemelän (2007, 168.) tutkimuksessa, jossa kaksi kolmasosaa ilmaisi rippikoulun jälkeen kiinnostuksestaan isokoulutusta kohtaan. Niemelä toteaa myös varhaisemmassa tutkimuksessaan, että miellyttävä kokemus rippileiristä oli vaikuttanut paljon isoseksi hakeutumiseen (Niemelä 2002, 85). Myös Ilg ja Schweizer (2010) toteavat, että Suomessa ja Ruotsissa nuoret ovat pääsään-

töisesti erittäin tyytyväisiä omaan rippikoulukokemukseensa. Roihuvuoren seurakunnassa rippikoulun jälkeinen kiinnostus seurakunnan nuorisotoimintaa kohtaan lisäsi todennäköisyyksiä, että nuori osallistuisi toimintaan tulevaisuudessa.

Nuoret tapaavat kavereitaan vapaa-ajalla lähes päivittäin ja kavereiden kanssa vietetty aika koetaan perheen ohella erityisen tärkeäksi asiaksi elämässä (Kuussaari, Pietikäinen & Puhakka 2010, 48–49). Opinnäytetyömme tutkimustulokset osoittavat myös kavereiden ja ystävien merkityksen nuorten vapaa-aikana. Noin puolet Roihuvuoren seurakunnan toimintaan osallistuneista nuorisista mainitsi kavereiden vaikuttaneen paljon tai melko paljon heidän osallistumiseensa.

Nuorten toive toiminnalle, joka vaatii vain vähäistä aikuisen ohjausta, kertoo nuorten tarpeesta itsenäiseen oleskeluun, sekä halusta olla vapaasti omanikäisten kanssa. Nyholm (2012 71–75) ja Keskinen (2012c 84–85) kertoivat nuorten halusta olla poissa vanhempien valvovan silmän alta. Tämä sama toive näyttäisi kohdistuvan niin seurakunnan tilaisuuksiin kuin nuorisotalojakin kohtaan, joissa ei kaivata kokoaikaista aikuisen ohjausta. Toisaalta ohjattua toimintaa kaivataan jonkin verran, mikä osoittaa, etteivät nuorten oma mielikuvitus ja ideat riitä tuottamaan tarpeeksi mielekästä tekemistä vapaa-ajalle (Myllyniemi 2009, 20–21).

Monesti nuoren viihtymiseen riittää pelkkä toisten nuorten seura. ”Vietetään iltaa kaikkien kanssa ketä sattuisi tulemaan paikalle”, oli yhden nuoren ehdotus uudelleenlaiselle seurakunnan nuorisotoiminnalle. Nuorelle on tärkeää saada oleskella rauhassa, selvittää omia ajatuksiaan sekä keskustella ja hiljentyä yhdessä toisten nuorten kanssa. Yleisesti ottaen nuori kaipaa yhteyttä toisiin nuoriin (Paananen 2005, 109–113).

Oletimme tutkimuksen alkuvaiheessa, että ne nuoret, jotka ovat kiinnostuneita seurakunnan toiminnasta ennen rippikoulua, osallistuvat myös toimintaan rippikoulun jälkeen. Kyselymme mukaan kuitenkin puolet niistä nuorisista, jotka eivät olleet osallistuneet toimintaan rippikoulun jälkeen, olivat olleet toiminnasta vähintään lievästi kiinnostuneita ennen rippikoulua. Näin ollen kaikki nuorisotoi-

minnasta aiemmin kiinnostuneet eivät lähteneet siihen mukaan rippikoulun jälkeen.

Niiden nuorten kohdalla, jotka eivät osallistuneet seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen, muiden harrastusten viemä aika oli merkittävin osallistumattomuuteen vaikuttanut tekijä. Vaikka puolet nuorista harrastaa vapaaajallaan jotakin seura- tai järjestötoimintaa, nuorisobarometrin mukaan nuoret toivovat vapaa-ajalta etenkin omaa aikaa (Myllyniemi 2009, 24–26). Moni seurakunnan toimintaan osallistumaton nuori saattaa haluta juuri harrastuksensa lisäksi vapaa-ajaltaan omaa aikaa, jolloin seurakunnan toiminnalle ei aikaa enää jää. Tähän seurakunta voisi vastata järjestämällä vähemmän ohjattua toimintaa, mitä osa nuorista oli tutkimuksemme vastauksissa toivonutkin.

Toinen syy, miksi nuori ei osallistunut seurakunnan nuorisotoimintaan, oli se, ettei nuoria kiinnostanut seurakunnan toiminta. Näillä nuorilla oli melkein yhtä hyvä kokemus rippikoulusta kuin niillä nuorilla, jotka olivat osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. Seurakunnan toiminnan kiinnostavuuden vähäisyys saattaa johtua nuorten vähenevästä trendistä kuulua yhteisölliseen toimintaan (Myllyniemi 2009, 34–37). Samaan aikaan internetin käyttö lisääntyy ja nuorten vapaa-aika siirtyy entistä enemmän verkkoon (Keskinen 2012b, 59–61).

Nuorten rippikoulua edeltävä osallistuminen seurakunnan eri toimintamuotoihin vaikutti heidän osallistumiseensa seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen. Ne nuoret, jotka osallistuivat seurakunnan nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen, olivat osallistuneet keskimäärin enemmän seurakunnan eri toimintoihin ennen rippikoulua kuin ne nuoret, jotka eivät osallistuneet toimintaan rippikoulun jälkeen. Tämä tutkimustulos antoi tukea ennako-olettamuksellemme, jonka mukaan nuoren rippikoulua edeltävä osallistuminen tai osallistumattomuus vaikuttaa siihen, osallistuuko hän seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen.

Tutkimuksessamme seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen osallistuneet kertoivat rippikoulun vaikuttaneen merkittävästi heidän osallistumiseensa. Yllätykseksemme ne, jotka eivät osallistuneet toimintaan rippikoulun jälkeen, pitivät rippikoulustaan keskimäärin lähes yhtä paljon kuin ne, jotka osallistuivat toimintaan. Tästä voimme päätellä, ettei pelkkä positiivinen kokemus rippikoulusta riitä saamaan nuorta mukaan seurakunnan nuorisotoimintaan.

Kysyttäessä nuorten toiveita toimintaa kohtaan, nuoret kertoivat vapaamuotoisen toiminnan ja isostoiminnan kiinnostavan eniten. Parkki-nuorteniltojen kaltaista toimintaa toivottiin lisää. Nuoret tuntuivat haluavan kevyttä toimintaa, kuten sählykerhoa, ruoanlaittoa tai elokuvailtoja. Aikaisemman tutkimuksen (Nyhholm 2012, 71–75; Keskinen 2012c 84–85) mukaan bänditoiminta on nuoria nuortentiloihin ja seurakunnantiloihin vetävä muoto. Roihuvuoren seurakunnan nuorista kuitenkin vain neljä kertoi olevansa kiinnostunut bänditoiminnasta. Osa nuorista ilmaisi, etteivät he halua osallistua tiukemmin suunniteltuun tai vaativaan toimintaan. Vastauksissa ilmeni toive siitä, että enemmän toimintaa järjestettäisiin Laajasalon alueen ulkopuolella. Muutama nuorista toivoi vähemmän uskoon ja Jumalaan liittyvää ohjelmaa.

7.2 Kehitysehdotukset

Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyö tuntuu toteuttavan hyvin rippikoulutyötä. Nuoret viihtyvät rippikouluissa keskimäärin hyvin ja heille jää myös kirkosta positiivinen kuva rippikoulun jälkeen. 80 % rippikoulun käyneistä nuorista osoitti jonkinlaista kiinnostusta seurakunnan nuorisotoimintaa kohtaan. Alle puolet näistä loppujen lopuksi osallistui toimintaan.

Niemelän tutkimuksen mukaan kaksi kolmasosaa nuorista on rippikoulun jälkeen kiinnostunut isoskoulutuksesta. Moni heistä kuitenkin luopui aikomuksistaan osallistua isoskoulutukseen rippikoulua seuraavien muutaman kuukauden aikana. (Niemelä 2007, 168.) Roihuvuoren seurakunnassa näyttäisi olevan samankaltainen ilmiö seurakunnan nuorisotoimintaan osallistumisen suhteen.

Rippikoulusta jää hyvä mieli ja monia kiinnostaa toiminta edes vähän. Voi olla, että heti rippikoulua seuraavat kuukaudet ovat kaikkein tärkeimpiä sen kannalta, saadaanko nuori seurakunnan toimintaan mukaan. Näin ollen Roihuvuoren seurakunnan olisi hyvä panostaa nuorten tavoittamiseen heti rippikoulun jälkeen. Tämä voi olla haastavaa muun muassa sen vuoksi, että rippikoulun jälkeinen ajankohta sijoittuu usein kesään, jolloin nuorisotyöllä on muita rippikouluja käynnissä ja työntekijät pitävät lomiam. Jonkinlaista ohjelmaa voisi kuitenkin yrittää järjestää.

Kuukaudet heti rippikoulun jälkeen voitaisiin ottaa huomioon myös isoskoulutuksessa. Koska isosilla on suuri vaikutus nuorten osallistumiseen seurakunnan toimintaan, nuorisotyö voisi kouluttaa heitä ottamaan nuoriin yhteyttä heti rippikoulun jälkeen esimerkiksi järjestämällä tapaamisia leiriläisten kanssa. Isosille voitaisiin painottaa yhä enemmän, että heidän tehtävänsä isosena ei lopu rippileiriin ja että heillä voi olla erittäin suuri vaikutus siihen, osallistuuko nuori jatkossa seurakunnan järjestämään toimintaan.

Roihuvuoren seurakunta oli saanut tiedotettua nuoria toiminnastaan melko hyvin. Nuoret kuitenkin ilmaisivat, etteivät he olleet saaneet tietoa seurakunnan toiminnasta sosiaalisen median tai koulumainosten kautta. Koska nuoret viettävät paljon aikaa koululla ja sosiaalisessa mediassa, Roihuvuoren seurakunta voisi panostaa entistä enemmän tiedottamiseen näiden kanavien kautta. Tällöin nuoria tavoitettaisiin yhä paremmin ja toimintaan osallistuvien määrä voisi kasvaa. Seurakunta voisi luoda myös erilaisia nuorille suunnattuja internet sivustoja, joilla nuoret voisivat viettää aikaa vapaa-ajallaan.

Muutama nuori antoi palautetta siitä, että Roihuvuoren seurakunnan nuorisotoimintaa järjestetään liikaa Laajasalon alueella. Seurakunnan alueeseen kuuluvat Roihuvuoren lisäksi Marjaniemi, Tammissalo, Laajasalo, Jollas, Santahamina ja Villingin saaret. Eniten seurakunta järjestää toimintaa Laajarannassa, joka toimii myös nuorisotyön toimistona. Nuorisotyö voisi harkita mahdollisuuksia toiminnan järjestämiseen seurakunnan alueen muissa paikoissa. Esimerkiksi geokätköily voisi olla toimintaa, joka ulottuisi kaikkiin seurakunnan asuinaluei-

siin ja jossa nuoret samalla tutustuisivat oman asuinalueensa lisäksi seurakunnan muihin alueisiin. Samalla vastattaisiin joidenkin nuorten toiveeseen liikunnallisesta toiminnasta.

Usea nuori kirjoitti avovastaukseen toiveeksi, että seurakunnassa järjestettäisiin enemmän vapaamuotoista toimintaa, johon ei tarvitsisi sitoutua. Lisäksi muutama nuori esitti ”vähemmän Jumalaa” -tyyppisiä toiveita. Tulkitsimme toiveet niin, että nämä nuoret kaipaisivat hengellisen toiminnan rinnalle ei-hengellistä toimintaa. Hengellisen ohjelman ohessa seurakunta voisi järjestää muunlaista toimintaa kuten elokuva- tai peli-iltoja. Myös ruoanlaittokerho tai -illat voisivat olla vähemmän hengellistä toimintaa. Tällaiset aktiviteetit saattaisivat toimia joillekin nuorille matalamman kynnyksen toimintana, johon saatettaisiin helpommin uskaltaa tulla mukaan ja joka sisältäisi hengellisyyttä vähän kerrallaan tai ei lainkaan. Seurakunnan nuorisotyön on kuitenkin hyvä miettiä, kuinka paljon hengellisyyttä ollaan valmiita karsimaan toimintamuodoista ja mikä on seurakunnan nuorisotyön perustehtävä. Onko edes tarkoituksenmukaista järjestää toimintaa, josta hengellisyys on karsittu kokonaan pois? Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyön tarkoitus on kuitenkin vahvistaa nuoren kristillisen identiteetin kasvua (Niiles 2013).

7.3 Tutkimuksen luotettavuus

Validiteetti kuvaa sitä, miten pätevä tutkimus on ollut ja kuinka hyvin se on onnistunut saamaan selville ennalta tavoitellut asiat. Pääosin validiteetti kuvaa tutkimuksen laatua ja pyrkii arvioimaan niitä menetelmiä, joilla uusi tieto on hankittu. (Ronkainen, Lindblom-Yläne, Pehkonen & Paavilainen 2011, 129–131.)

Toteuttaessamme kyselyä Roihuvuoren seurakunnan nuorille, saimme ohjeistettua kyselytilanteen selvästi ja kuuluvasti. Tilanne saattoi tulla nuorille yllätyksenä, kun heitä kaikkia pyydettiin vastaamaan kyselylomakkeeseen. Toimme ilmi, että kysely on vapaaehtoinen, mutta olisimme voineet painottaa sitä vahvemmin sekä mainita siitä, ettei ole pakko vastata. Osa nuorista saattoi vastata

kyselyyn ilman minkäänlaista kiinnostusta tai vain sen takia, että muutkin vastasivat. Jokaisesta vastaajaryhmästä arvottiin palkinnoksi kahdelle vastaajalle elokuvaliput, mikä saattoi myös vaikuttaa siihen, että jotkut vastasivat kyselyyn huolimattomasti ja hätiköiden toivoen vain elokuvalippuja. Lupaus palkinnosta saattoi myös motivoida nuoria vastaamaan kyselyyn.

Kyselylomakkeen suunnitteluun vaikutti paljon se, ettei kukaan meistä lomakkeen laatijoista ollut aikaisemmin toteuttanut tutkimusta kyselylomakkeen avulla. Lomakkeen tekeminen oli ajoittain haastavaa, mutta olimme tyytyväisiä lopputulokseen. Saimme apua Roihuvuoren seurakunnan nuorisotiimiltä, perehtymällä aiheesta kertovaan kirjallisuuteen, sekä tarkastelemalla aikaisempia kyselytutkimuksia. Tutkimuksen validiteettiin vaikuttaa olennaisesti kysymysten asetelu ja sen onnistuminen (Heikkilä 2008, 186).

Tulosten analysointivaiheessa huomasimme joitain puutteita kyselylomakkeesamme. Olisimme voineet esittää joitain kysymyksiä yksinkertaisemmassa muodossa. Esimerkiksi kysymyksessä kaksi olisimme voineet kysyä, onko nuori osallistunut seurakunnan toimintaan ennen rippikoulua. Sen sijaan annoimme monta eri vaihtoehtoa viisiportaisella asteikolla ja nuori sai antaa jokaiseen vastauksen. Olisi ollut yksinkertaisempaa ja helpompaa kysyä aluksi, onko nuori ylipäänsä osallistunut seurakunnan toimintaan. Tämä olisi auttanut muiden vastausten ristiintaulukoinnissa tämän kysymyksen kanssa.

Analysoimalla tuloksia saimme vastauksia ennalta asettamiimme tutkimuskysymyksiin. Saamamme tulokset täsmäsivät pääpiirteittäin aikaisempien tutkimusten ennakko-oletustemme kanssa. Joitain eroavaisuuksia löytyi, kuten vastanneiden vähäinen kiinnostus musiikkitoimintaa kohtaan. Tärkeässä roolissa olleeseen lomakkeen yhdeksänteen kysymykseen, jossa kysyttiin syitä siihen miksi nuori ei ollut osallistunut nuorisotoimintaan, emme saaneet mielestämme tarpeeksi informatiivisia vastauksia. Tuntui, ettemme päässeet niin syvälle vastaajan ajatusmaailmaan, kuin olisimme toivoneet. Tässä olisi voinut auttaa se, että yhdeksäs kysymys olisi ollut laajempi tai jopa jaettu useampaan osaan.

Tutkimuksessamme oli hyvää suuri vastaajamäärä sekä se, että saimme vastaajia jokaisesta seitsemästä rippikouluryhmästä. Osa kvantitatiivisen tutkimuksen luottamuksellisuudesta perustuu tarpeeksi suurelta ryhmältä saatuihin tuloksiin (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 2002, 295–296). Vaikutti siltä, että nuoret ymmärsivät kyselylomakkeen kysymykset, eikä heillä ollut liiemmin epäselvyyksiä. Tähän saattoi vaikuttaa myös se, että ohjeistimme nuoria erittäin selkeällä ja kuuluvalla äänellä kyselytilanteessa. Jokaisessa kyselytilanteessa meitä oli kaksi tai kolme henkilöä paikalla, ja tarjouduimme auttamaan nuoria kysymysten ymmärtämisessä tarpeen tullen.

Tuloksia analysoidessa on myös pohdittava, kuinka rohkeita johtopäätöksiä tulosten perusteella voidaan tehdä. Tulostemme perusteella esimerkiksi seurakunnan toimintaan osallistuneista 43 % sai isosiltaan melko paljon tai paljon tietoa seurakunnan toiminnasta. Vastaava prosenttimäärä ei-osallistuneiden joukossa oli 30 %. On tärkeää pohtia, voidaanko tällaisesta erosta tehdä johtopäätöksiä. 13 % ero voi olla jossakin tilanteessa merkittävä, mutta jossakin toisessa tilanteessa sitä voidaan pitää melko pienenä. Se voi myös olla vain sattumaa. Vastaajia oli yhteensä 134. Teimme tästä 13 % erosta johtopäätöksen, että toimintaan osallistuneet saivat enemmän tietoa isosiltaan, kuin ne, jotka eivät osallistuneet toimintaan.

Tutkimuksemme validiteetin puolesta puhuu se, että onnistuimme saamaan selville niitä ennalta tavoiteltuja asioita ja kysymyksiä, joita olimme pohtineet. Suuremmalla kokemuksella sekä tietotaidolla tehty lomake olisi auttanut meitä saamaan monipuolisempaa ja tarkempaa tietoa nuorten asenteista ja osallistumisen syistä seurakunnan nuorisotoimintaa kohtaan.

Koska niiden nuorten, jotka eivät olleet osallistuneet nuorisotoimintaan, vastaukset eivät olleet mielestämme tarpeeksi kattavia, voisi heidän kohdallaan tehdä jatkotutkimuksen. Monipuolisten vastausten löytämiseksi jatkotutkimus voitaisiin toteuttaa laadullista menetelmää käyttäen. Tutkimus voisi olla laadullinen haastattelu tietyille määrälle nuoria, jotka eivät ole osallistuneet seurakunnan

toimintaan rippikoulun jälkeen. Näin voitaisiin saada monipuolisempaa ja tarkempaa tietoa osallistumattomuuden syistä.

7.4 Opinnäytetyöprosessi ja ammatillinen kasvu

Teimme opinnäytetyömme kolmen hengen ryhmässä. Laajasta kyselymateriaalista riitti työtä kaikille ja työt jakautuivat tasaisesti. Vahvuus ryhmässämme oli monipuolisuus. Kahdella meistä oli vahvaa kokemusta järjestörippikouluista, kun taas yhdellä oli paljon kokemusta paikallisseurakuntien tekemästä rippikoulutyöstä. Näin saimme työhöemme myös eri näkökulmia Suomen evankelisluterilaisen kirkon järjestämästä rippikoulutoiminnasta. Ryhmässämme vallitsi hyvä ja ammatillinen henki, joka kannusti meitä eteenpäin, mutta samalla mahdollisti myös kriittisen ja kehittävän palautteen antamisen toistemme työstä ja työnteosta.

Ammatillinen kasvu on psyykkis-emotionaalista kasvua kohti vahvempaa ammatillisuutta. Siihen kuuluu henkinen, psyykkinen sosiaalinen ja maailmankatsomuksellinen kehittyminen, sekä niiden jatkuva muokkaantuminen ammatillisten taitojen ja tietojen lisääntyessä. (Mäkinen, Raatikainen, Rahikka & Saarnio 2009, 33.) Ammatillinen kasvu on ollut koko ajan mukana opinnoissamme. Eriytyisesti käytännön työharjoittelut ja opinnäytetyöprosessi on tukenut ammatillista kehittymistämme. Opinnäytetyöprosessin aikana olemme sisäistäneet, kuinka tutkijan rooli on osa ammattiosaamistamme. Myös jatkuva oman toiminnan reflektointi on muodostunut olennaiseksi osaksi ammatillisuuttamme.

Asiantuntijuus on osa ammatillisuutta ja siihen sisältyy teoreettinen, käytännöllinen ja ammattieettinen ulottuvuus. Ammatillisuuteen kuuluu myös oman työn reflektointi, sekä uuden oppiminen ja oman ammatillisuuden kehittäminen. (Mäkinen, Raatikainen, Rahikka & Saarnio 2009, 34–35.) Ammatillinen asiantuntijuutemme on kehittynyt opinnäytetyömme aikana. Opinnäytetyöprosessin kuluessa oma asiantuntijuutemme kirkonalan ja nuorisotyön parissa on kasvanut.

Meille on kehittynyt näkemys siitä, kuinka nuorten ja seurakunnan arvot ja asenteet kohtaavat, sekä millaisia yhteentörmäyksiä niillä tulee.

Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkoston (2010, 2.) asettamia sosionomin kompetensseja katsottaessa on opinnäytetyömme tukenut ammatillista kasvuaamme. Eettinen osaamisemme on kehittynyt opinnäytetyötämme tehdessä, kun olemme pohtineet oman työmme eettisyyttä, sekä Roihuvuoren seurakunnan järjestämän työn muotoja ja toimintamalleja. Kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaamisemme sekä tutkimuksellinen kehittämisosaamisemme ovat kehittyneet opinnäytetyöprosessimme aikana, kun olemme pohtineet keinoja kehittää Roihuvuoren seurakunnan nuorisotyötä nuoria kiinnostavammaksi ja nuoria enemmän palvelevaksi toiminnaksi.

Kirkon hengellisen työn osaamisemme on myös kehittynyt pitkin opinnäytetyöprosessiamme. Kirkon hengellisen työntekijän ydinosaamiseksi määritellään Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja seurakuntien näkemyksen omaaminen, sekä sen hengellisen luonteen ymmärtäminen. Hengellisen työntekijän ydinosaamiseen kuuluu myös kristillisten arvojen ymmärtäminen ja ylläpitäminen. Näihin kuuluu läsnä oleminen ja kyky kohdata yksilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, sekä kristillisen arvomaailman edistäminen kunnioittaen myös muita uskontoja ja elämäkatsomuksia. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2010, 3–5.) Työsämme jouduimme pohtimaan esimerkiksi seurakunnan järjestämän työn rajoja. Voiko seurakunta järjestää täysin maallista toimintaa nuorille, vai pitääkö kaikkiin toimintamuotoihin sisällyttää selkeitä kristillisiä piirteitä.

LÄHTEET

- Alkula, Tapani; Pöntinen, Seppo & Ylöstalo, Pekka 2002. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät. Helsinki: Werner Söderström.
- Anttila, Pirkko 2006. Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen. Hamina: Akatiimi.
- Autio, Minna; Huttunen, Kaisa & Strand Teija 2010. Sukupolvien kamppailu kulttuurin ihanteista. Teoksessa Anu-Hanna Anttila, Kristiina Kuussaari, Tiina Kuussaari (toim.) Ohipuhuttu nuoruus Helsinki: Yliopistopaino, 105–109.
- Dunderfelt, Tony; Laakso, Juhani; Niemi, Pekka; Peltola, Ritva & Vidjeskog, Jan 2001. Yksilöllinen ihminen. Psykologia 5. Porvoo: WSOY.
- Dunderfelt, Tony; Laakso, Juhani; Peltola, Ritva; Vidjeskog, Jan & Niemi, Pekka 1993. Yksilöllinen ihminen. Psykologia 5. Porvoo: WSOY.
- Ek, Markus 2012. Roihuvuoren seurakunnan toimintasuunnitelma vuodelle 2013. Helsinki.
- Elomaa, Rauno 1998. Nuorisotyö kirkossa. Teoksessa Rauno Elomaa, Hannu Koskelainen, Raili Pursiainen, Sari Sankari & Raimo Turunen (toim.) Näytön paikka: Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä. Helsinki: Kirjapaja. 85–113.
- Grönlund, Henrietta & Pessi, Anne Birgitta; 2008. Osallisuuden asenteet ja teot – Nuoret ikäryhmät vapaaehtoistoiminnassa. Teoksessa Minna Autio, Kirsi Eräranta, Sami Myllyniemi (toim.) Polarisoituva nuoruus Helsinki: Yliopisto. 118–127.
- Hakala, Juha T 2010. Tutkimus menetelmän valinnasta. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimus metodeihin I. Jyväskylä: PS-kustannus. 12–26.
- Harinen, Päivi 2008. Hyvä, paha yksinäisyys. Itsellisyys, yksinäisyys ja ystävyys myöhäisnuoruudessa. Teoksessa Minna Autio, Kirsi Eräranta, Sami Myllyniemi (toim.) Polarisoituva nuoruus. Helsinki: Yliopisto. 84–94.
- Heikkilä, Tarja 2008. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy. 186.
- Helenius, Timo 2005. Apostolien jalanjäljissä – nuoret aikuiset ja kirkko. Teok-

- nessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja. 339–352.
- Huotari, Voitto 1992. Elävä seurakunta: Seurakuntatyön käsikirja. Jyväskylä: Gummerus.
- Ilg, Wolfgang & Schweizer, Friedrich 2010. Researching Confirmation Work in Europe: The Need for Multi-Level Analysis for Identifying Individual and Group Influences in Non-Formal Education. Teoksessa Chris Hermans (toim.) *Journal of Empirical Theology* 23 (2010). 159–178. Brill Academic Publishers.
- JER = Jumala on. Elämä on nyt. Rakkaus liikuttaa 2004. Suomen evankelisluterilaisen kirkon lapsi- ja nuorisotyön missio, visio ja strategia 2010. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Keskinen, Vesa 2012a. Kulttuurin kulutus. Teoksessa Vesa Keskinen & Anna Sofia Nyholm (toim.) *Nuoret Helsingissä 2011, vapaalla koulussa, vaikuttamassa*. Helsinki: Edita Prima OY. 31-37. Viitattu 20.2.2014. http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/12_12_11_Nuoret_helsingissa_2011_p.pdf.
- Keskinen, Vesa 2012b. Ruutu-aika. Teoksessa Vesa Keskinen & Anna Sofia Nyholm (toim.) *Nuoret Helsingissä 2011, vapaalla koulussa, vaikuttamassa*. Helsinki: Edita Prima OY. 59–64. Viitattu 19.2.2014. http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/12_12_11_Nuoret_helsingissa_2011_p.pdf.
- Keskinen, Vesa 2012c. Nuorisotaloissa käyminen. Teoksessa Vesa Keskinen & Anna Sofia Nyholm (toim.) *Nuoret Helsingissä 2011, vapaalla koulussa, vaikuttamassa*. Helsinki: Edita Prima OY. 83–87. Viitattu 20.2.2014. http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/12_12_11_Nuoret_helsingissa_2011_p.pdf.
- Kirkkohallitus 2012. Kirkon tilastollinen vuosikirja 2012. Viitattu 1.12.2013. <http://sakasti.evl.fi/> > Tilastot > Tilastollinen vuosikirja.
- Koskelainen, Hannu 1997. Nuorten arvostukset ja kirkon elämä – Tapahtuuko kohtaamista? Teoksessa Rauno Elomaa, Hannu Koskelainen, Raili Pursiainen, Sari Sankari & Raimo Turunen (toim.) *Näytön paikka:*

- Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä. Helsinki: Kirjapaja. 9–27.
- Kuussaari, Kristiina; Pietikäinen, Minna & Puhakka, Tiina 2010. Nuoret ja aikuiset tilastojen ja kyselytutkimusten valossa. Teoksessa Anu-Hanna Anttila, Kristiina Kuussaari, Tiina Kuussaari (toim.) Ohipuhuttu nuoruus Helsinki: Yliopistopaino. 16–62.
- Mannerheimin lastensuojeluliitto 2009. Keskinuoruuden kasvu ja kehitys – vanhempi nuoren kasvun tukena. Viitattu 21.11.2013.
<http://www.mll.fi/vanhempainnetti/> > Kättä pidempää > Tietovihkot.
- Myllyniemi, Sami 2009. Aika vapaalla Nuorten vapaa-aikatutkimus. Helsinki, Yliopistopaino OY.
- Myllyniemi, Sami 2012a. Osa II Yhteisöllisyys ja luottamus. Teoksessa Sami Myllyniemi (toim.) Monipolvinen hyvinvointi, nuorisobarometri 2012. Helsinki: Hakapaino. 34–46.
- Myllyniemi, Sami 2012b. Osa III Ylisukupolvienn hyvinvointi. Teoksessa Sami Myllyniemi (toim.) Monipolvinen hyvinvointi, nuorisobarometri 2012. Helsinki: Hakapaino. 47–90.
- Myllyniemi, Sami 2012c. Osa IV Tyytyväisyys. Teoksessa Sami Myllyniemi (toim.) Monipolvinen hyvinvointi, nuorisobarometri 2012. Helsinki: Hakapaino. 91–108.
- Mäkinen, Päivi; Raatikainen Eija; Raatikainen, Anne & Saarnio Tuula 2009. Ammattina sosionomi. Helsinki: WSOYpro.
- Mättö Noora 2006. Jääkö rippikoulusta muutakin kuin muistot. Seurantatutkimus nuorten kirkkoon ja uskoon kohdistuvista asenteista. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Järvenpään yksikkö Diakoninen sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Niemelä Kati 2002. Hyvä rippikoulu – rippikoulun laatu ja vaikuttavuus. Kirkon tutkimuskeskus. Jyväskylä: Gummerus.
- Niemelä Kati 2007. Rippikoulusta aikuisuuteen – pitkittäistutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta. Kirkon tutkimuskeskus. Gummerus: Jyväskylä.
- Niemelä, Kati. 2009. Nuorten uskonnollinen tausta ja uskonnollisuuden muutos rippikoulun aikana seitsemässä Euroopan maassa. Teoksessa In-

- nanen & Niemelä 2009. Rippikoulun todellisuus. Kirkon tutkimuskeskus. Jyväskylä: Gummerus. 302.
- Niiles, Jaakko 2012. Roihuvuoren seurakunnan toimintasuunnitelma vuodelle 2013. Helsinki.
- Nyholm, Anna Sofia, 2012. Kaveri ja kavereiden tapaamispaikat. Teoksessa Vesa Keskinen & Anna Sofia Nyholm (toim.) Nuoret Helsingissä 2011, vapaalla koulussa, vaikuttamassa. Helsinki: Edita Prima OY. 69–77. Viitattu 20.2.2014.
http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/12_12_11_Nuoret_helsingissa_2011_p.pdf
- Paananen, Terhi 2005. Nuorteniltojen puolesta. Teoksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja. 109–119.
- Porkka, Jouko. 2009. Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön – Iseksi haluamisen motiivit ja odotukset. Teoksessa Tapani Innanen & Kati Niemelä 2009. Rippikoulun todellisuus. Kirkon tutkimuskeskus. Jyväskylä: Gummerus. 311–328.
- Rippikoulusuunnitelma 2001. Elämä – usko – rukous. Suomen ev.lut.kirkkohallituksen julkaisuja 2001: 10. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Ronkainen, Suvi; Pehkonen, Leila; Lindblom-Yläne, Sari & Paavilainen, Eija 2011. Tutkimuksen voimasanat. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Räsänen, Antti. 2004. Usko itsenäistyvän nuoren elämässä. Teoksessa Heli Aaltonen, Lassi Pruuki & Pekka, Saarainen. (toim.) 2004. Rippikoulun käsikirja. Helsinki: Kirjapaja. 105.
- Sankari, Sari 1997. Nuorten ääni: ”Kirkko? – Ei se meitä häiritse.” Teoksessa Rauno Elomaa, Hannu Koskelainen, Raili Pursiainen, Sari Sankari & Raimo Turunen (toim.) Näytön paikka: Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä. Helsinki: Kirjapaja. 27–85.
- Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto 2010. Esitys sosionomi (AMK)-tutkinnon kompetensseista. Viitattu 17.3.2014.
http://www.sosiaaliportti.fi/File/c16110a5-e16c-4834-9532-48847ff5dd52/Sosionomi_AMK_Kompetenssit_15042010.pdf
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2007. Meidän kirkko, osallisuuden yhteisö.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategiaa vuoteen 2015 laati-
neen työryhmän mietintö. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
keskushallinto. Helsinki: Kirkkohallitus.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2010. Kirkon hengellisen työn ammattien
ydinosaaminen 2010. Hyväksytty kirkkohallituksessa 20.4.2010. Viitattu 17.3.2014.

[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002
BF5ED/\\$FILE/hengellinen_yo.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002BF5ED/$FILE/hengellinen_yo.pdf).

Suomen evankelisluterilainen kirkko 2013a. Viitattu 12.11.2013. www.evl.fi.

Suomen evankelisluterilainen kirkko 2013b. Viitattu 12.11.2013.

[http://evl.fi/EVLUutiset.nsf/Documents/CE05315A2850FC2CC2257
B52002AAF39?OpenDocument&lang=FI](http://evl.fi/EVLUutiset.nsf/Documents/CE05315A2850FC2CC2257B52002AAF39?OpenDocument&lang=FI).

Suomen evankelisluterilainen kirkko 2013c. Viitattu 15.11.2013.

<http://sakasti.evl.fi/> > Tilastot > Seurakuntien toiminta > Varhais-
kasvatus-, nuoriso- ja rippikoulutyö.

Suomen evankelisluterilainen kirkko 2013d. Kirkon tilastollinen vuosikirja 2012,
93.

Toivanen, Marja-Leena & Tukeva, Pekka 2005. Tahtoa, intoa ja rohkeutta Te-
oksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön kä-
sikirja. Helsinki. Kirjapaja 352–370. Tule mukaan > Rippikoulu ja
isokset > Missä ja milloin?

Tähkää, Ari ym. toim. 2012. Nuoret seurakuntalaisina. Suomen ev.lut.kirkon
kirkkohallituksen julkaisuja 2012:6. Helsinki: Kirkkohallitus.

[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/D369F10AF9D44A9FC22577A500
368BD5/\\$FILE/KH_nuoret_www.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/D369F10AF9D44A9FC22577A500368BD5/$FILE/KH_nuoret_www.pdf) Helsinki, 2012. Viitattu
22.11.2013.

Valli, Raine 2010. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine
Valli (toim.) Ikkunoita tutkimus metodeihin I. Jyväskylä: PS-
kustannus. 103–128.

Väestökeskus, 2013. viitattu 21.11.2013. Nuoruuden kehitystehtävät.

[http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/tietoa-seksuaalisuudes-
ta/ammattilaiset/tietopankki/nuoruuden_kehitystehtavat/](http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/tietoa-seksuaalisuudesta/ammattilaiset/tietopankki/nuoruuden_kehitystehtavat/).

LIITE 1: Kyselylomake

1. Sukupuoli Mies___ Nainen___

2. Oletko osallistunut seuraaviin seurakuntasi toimintamuotoihin ennen rippikou-
lua?

	1 En lainkaan	2 Vähän	3 Jonkin Verran	4 Melko paljon	5 Paljon
Pyhäkoulu					
Kerhotoiminta					
Leirit ja retket					
Kuorotoiminta					
Musiikki- ja bänditoiminta					
Parkki (Nuortenillat)					
Jumalanpalve- lukset					
Diakoniatyö					
Joku muu, mikä? _____					

3. Kuinka paljon seurakuntasi nuorisotoiminta kiinnosti sinua ennen rippikoulu-
a?

1 Ei lainkaan	2 Vähän	3 Jonkin verran	4 Melko paljon	5 Paljon

4. Kuinka paljon seurakuntasi nuorisotoiminta kiinnosti sinua rippikoulun jälkeen?

1	2	3	4	5
Ei lainkaan	Vähän	Jonkin verran	Melko paljon	Paljon

5. Kuinka paljon seuraavat nuorisotyön toimintamuodot kiinnostavat sinua tällä hetkellä?

	1	2	3	4	5
	Ei lainkaan	Vähän	Jonkin Verran	Melko Paljon	Paljon
Isostoiminta					
Kerhonohjaus					
Leirit ja retket					
Kuorotoiminta					
Musiikki- ja bänditoiminta					
Parkki (Nuortenillat)					
Jumalanpalvelukset					
Diakoniatyö					
Raamis					
Chilli grilli-illat					

6. Oletko rippikoulun jälkitapaamisten lisäksi osallistunut johonkin seurakuntasi nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen?

Kyllä	En
-------	----

Jos vastasit ”Kyllä”, vastaa kysymyksiin 7 ja 8. Jos vastasit ”En”, siirry kysymykseen 9.

7. Kuinka paljon olet osallistunut seuraaviin seurakuntasi nuorisotyön toimintoihin?

	1 Paljon	2 Melko paljon	3 Jonkin verran	4 Vähän	5 Ei lainkaan
Isostoiminta					
Kerhonohjaus					
Leirit ja retket					
Musiikki- ja bänditoiminta					
Parkki (nuortenillat)					
Jumalanpalvelus					
Raamis					
Diakoniatyö					
Chill grilli-illat					

8. Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat siihen, että olet osallistunut seurakuntasi nuorisotoimintaan rippikoulun jälkeen?

	1 Ei Lainkaan	2 Vähän	3 Jonkin verran	4 Melko paljon	5 Paljon
Rippikoulu					
Kaverit					
Sisarukset, jotka ovat jo seurakunnan toiminnassa					
Isoiset					
Kiinnostus uskonasioihin					
Oma uskonnollinen vakaumus					
Seurakunta tarjoaa kiinnostavaa toimintaa					
Joku muu, mikä? _____					

9. Mistä syystä et ole osallistunut seurakuntasi nuorisotoimintaan? Vastaa vain, jos et ole osallistunut.

	1 Täysin eri Mieltä	2 Eri mieltä	3 En osaa sanoa	4 Samaa mieltä	5 Täysin samaa mieltä
En viihtynyt rippikoulussa					
Ei aikaa muilta harrastuksilta					
Seurakunnan toiminta ei kiinnosta					
Nuorisotyö ei tarjoa kiinnostavaa toimintaa					
Uskonasiat eivät kiinnosta					
Käyn jonkin muun seurakunnan toiminnassa					
Joku muu, mikä? _____ _____					

10. Millaiseen seurakuntasi nuorisotoimintaan osallistuisit, mitä seurakunnassasi ei vielä järjestetä? Vastaa omin sanoin lyhyesti.

11. Kuinka paljon olet saanut tietoa seurakuntasi toiminnasta seuraavilta tahoilta?

	1 En Lainkaan	2 Vähän	3 Jonkin verran	4 Melko paljon	5 Paljon
Isoiset					
Laajaranta.fi					
Kirkon työntekijät					
Sosiaalinen media					
Mainokset koululla					
Kaverit					
Joku muu, mikä? _____					

12. Minkä arvosanan antaisit omalle rippikoulullesi?

1. Huono	2. Välttävä	3. Kohtalainen	4. Hyvä	5. Erinomainen

13. Minkä arvosanan olisit antanut kirkolle ennen rippikoulua?

1. Huono	2. Välttävä	3. Kohtalainen	4. Hyvä	5. Erinomainen

14. Minkä arvosanan antaisit kirkolle rippikoulun jälkeen?

1. Huono	2. Välttävä	3. Kohtalainen	4. Hyvä	5. Erinomainen

Kiitos vastauksistasi!

Jos haluat osallistua leffalippujen arvontaan, kirjoita tähän yhteystietosi. Onnea arvontaan!

Nimi: